THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXI Kaina 35 c. PENKTADIENIS – FRIDAY, GRUODIS – DECEMBER 14, 1990 Nr. 243

Naujos agresijos pavojus – okupacijos tęsimas

Iš Landsbergio spaudos konferencijos

Washingtonas. 1990 gruodžio 11. – Turime gautą Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio spaudos konferencijos pilną tekstą, kurį sudaro 498 eilutės. Visas šis tekstas, žinių agentūros atsiųstas, turi 10 puslapių.

Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis jį pristatė spaudos atstovams, pažymėdamas, kad prez. Landsbergis vakar susitiko su prez. Bushu ir šiandien dar susitiks su viceprezidentu ir kad jis turėjo labai įdomų pasitarimą Valstybės departamente su pasekretoriumi Eagleburgeriu. Jis išskrenda šiandien 5:50 val. popiet ir galbūt poryt susitiks su Sovietų Sąjungos ministeriu pirmininku Ryžkovu. Priminęs Landsbergiui, kad yra šiai konferencijai maždaug 50 ar 60 minučių laiko, paprašė jį padaryti įžanginį pareiškimą.

Prez. Landsbergis pasveikino angliškai ir pasakė, kad kalbės lietuviškai ir kad Viktoras Nakas bus jo vertėju.

Pareiškimai bei pasisakymai

Jis susirinkusių žurnalistų atkreipė dėmesį į tai, jog kovoje su Sovietų vyriausybe dėl nepriklausomybės teisių ir dėl jų pastangų laikyti Lietuvą Sovietų Sąjungos dalimi susidaro tikras idėjų konfliktas. Viešoji pasaulio opinija turi labai svarbią rolę, sprendžiant ką palaikyti ir ko nepalaikyti. Ir todėl, kiek tik mūsų riboti ištekliai leidžia, mes esame priversti atsakyti į Sovietų propagandą, kuri padaro iškreiptą dalyko vaizdą, kalbėjo Landsbergis savo pareiškime.

Vienas toks iškreiptas dalykas yra, jog Sovietai bando perduoti Vakarams, kad Lietuvos žmonės ir lietuvių tauta yra separatistai, kurie nori atsiskirti iš Sovietų Sąjungos. Ir čia Landsbergis priminė žmonėms, kad Lietuva buvo jėga aneksuota. Mes galime priminti jiems kitų kraštų likimą. Mes galime priminti jiems, jog niekas netiki, kad Kuwaitas teisiškai yra Irako dalis. Jis taip pat pasakė, jog niekas netiki Saddamu Husseinu, kai jis sako, jog Kuwaitas amžinai bus Irako dalis ir kad tik Irako įstatymai ir taisės galioja Kuwaite, bet kada Sovietai reikalauja, kad jų įstatymai ir jų konstitucija turi turėti pirmenybę Lietuvoje, daugelis pasaulyje žmonių tą iškreiptą vaizdą priima ir tuo tiki. Aš manau, kad jūs sutiksite su tuo jėga prijungimo faktu, kad tai nesuteikia tai prisijungusiai jėgai suverenių teisių toje teritorijoje, kuri buvo prisijungta.

Agresija ir veidmainystė

Todėl jis pareiškė, jog demokratiškai išrinktos Lietuvos vyriausybės sprendimai leisti savo įstatymus ir turėti savo konstituciją turėtų niekam nekelti abejonių, kam priklauso suverenios teisės. Bet vistiek tebevyksta grasinimai iš Maksvos, ir Lietuva yra verčiama paklusti Sovietų konstitucijai ir to Vakarai neinterpretuoja, kad tai yra agresijos aktas ir pasiruošimas tolimesnei agresijai.

Toliau prez. Landsbergis grįžo vėl prie separatizmo klausimo, kad jis yra apgalvotas ir jame matomas veidmainiavimas. Daugiau kaip metus Sovietų Sąjunga ragino savo teritorijoje „mikroseparatizmą", o dabar pasisako labai stipriai prieš bet kokias suverenias teises respublikoms. Taip pat galima pastebėti, jog kai kurie asmenys, kurie smerkia pabaltiečius tautiškumu, rusų tautiškumą iškelia. Tai dvigubas standartas.

Pagrindas naujai agresijai

Baigdamas savo pareiškimą, Landsbergis dar priminė Gorbačiovo pareiškimus, kuriuose jis primena caristinės Rusijos imperijos užkariavimus, kuriuos laiko gerais dalykais ir kurie turi būti pasilaikomi sau. Ir tam laimėjimui priskaitomi Stalino prisijungti Pabaltijo kraštai. Šie pareiškimai turi būti priimami rimtai, nes jie suformuoja pagrindą vėl galimai akcijai jėgą panaudoti prieš pabaltiečius. Ir Landsbergis pakartojo, kad tai bus agresija – agresijos aktas prieš lietuvius ir Sovietų Sąjungos 1940 metų okupacijos tęsimas. Tačiau, jis priminė: „Mes nesame tikri, kad Vakarų vyriausybės būtų aiškiai pasisakiusios prieš Sovietų agresiją". Ir to jis šio vizito metu Washingtone norėjęs pasiekti, kad Amerika aiškiai pasisakytų.

Po šių Landsbergio, čia laisvai atpasakotų, pasisakymų prasidėjo žurnalistų klausimai, kurių iš viso buvo 18, ir jo atsakymai.

– **Berliner Zeitung,** Neues Deutschland ir Junge Welt laikraščiai spausdina tiesiog nuostabą keliančius straipsnius iš buvusių Komunistų partijos vadų gyvenimo, kaip buvo vykdoma korupcija.

Surinkta 5,2 milijono parašų

Vilnius. (Elta) – Tarptautinis lietuvių centras Briuselyje pranešė Eltai, jog gruodžio 2-11 dienomis Lietuvoje viešės Tarptautinės šeimos tradicijų ir nuosavybės gynimo bendrijos (TFP) atstovai iš 9 šalių.

Kelionės tikslas yra įteikti Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos pirmininkui V. Landsbergiui, o Maskvoje – ir SSSR prezidentui M. Gorbačiovui dokumentą, kuriuo reiškiamas solidarumas su valstybinės nepriklausomybės siekiančia Lietuva. Kartu bus įteikiamos ir kopijos parašų, kuriuos daugiau kaip 300 bendrijos aktyvistų nuo birželio 1 iki spalio 1 dienos rinko įvairiose pasaulio valstybėse.

TFP yra katalikiška organizacija, ginanti krikščioniškos civilizacijos vertybes.

Parašai Lietuvai remti buvo renkami 20 valstybių. Ypač aktyviai solidarumą su mumis išreiškė Lotynų Amerikos žmonės: Kolumbijoje, Ekvadore, Čilėje ir Brazilijoje pareiškimą pasirašė 3,5 milijono žmonių. Jungtinėse Valstijose surinkta 833 tūkstančiai parašų. Solidarumo akcija apėmė Angliją ir Filipinus, Australiją ir Pietų Afriką, kitas tolimas šalis. Iš viso po pareiškimu Lietuvos nepriklausomybei remti surinkta 5,2 milijono parašų.

TFP taip pat išplatino kreipimąsi Paryžiaus konferencijos delegacijoms.

Prezidentas G. Bushas, žiūrėdamas į Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministerį E. Ševardnadze, dešinėje, Baltųjų rūmų spaudos konferencijoje paskelbia, kad Amerika garantuoja alkstančiai Sovietų Sąjungai vieno bilijono dolerių paskolą nusipirkti maistui. Centre juos stebi Valstybės departamento sekretorius James Baker.

Demonstracijos prieš Kremliaus vadą

Maskva. – AP agentūros pranešimu, praėjusį sekmadienį tūkstančiai demonstrantų meldėsi ir verkė šalia paminklo, kuris pastatytas sovietų aukoms prisiminti. Jų giesmių aidai atsimušė į KGB pastato sienas.

Demonstracijoms vadovavo trys ortodoksų kunigai. Žmonės nešė ikonas, vainikus, plakatus, kurie smerkė Gorbačiovą ir turėjo Sacharovo fotografijas, kuris mirė prieš metus. Demonstracijos buvo pradėtos Raudonojoje aikštėje, paminint Tarptautinę žmogaus teisių dieną. Žmonės pakartotinai šaukė, reikalaudami, kad Gorbačiovas pasitrauktų, o radikalūs politikai kalbėtojai vadino jį „Jo Didenybe, kruvinasis Michailai".

Requiem prie KGB mūrų

Demontracijos tęsėsi 5 valandas ir savo kulminaciją pasiekė netoli Liubjankos, kur yra slaptosios milicijos centras ir kalėjimas. Ten netoli yra pastatytas tas paminklas pagerbti milijonams nekaltai nužudytų žmonių, sovietų piliečių. „Viešpatie, priimk sielas tų nekaltųjų žmonių į savo globą", giedojo choras, kai tuo pačiu metu kunigas ėjo aplink paminklą ir smilkė jį. Requiem skambėjo prie KGB mūrų. Čia buvo pasimelsta už kovotoją Sacharovą, kurio mirties metinės yra gruodžio 14 d.

„Jo Didenybė"

Visi kalbėtojai kaltino Gorbačiovą už paneigimą teisių įvairioms tautybėms. Nikolajus Ivanovas, kuris buvo pašalintas iš vyriausybės prokuroro pozicijos, kai bandė iškelti korupciją valdžios pareigūnų tarpe, kalbėjo, jog Grbačiovas yra „caras", kuris atėjo į valdžią, pasirinkdamas iš 20 pasenusių Politbiuro narių 15 narių. „Šiandien mes jį galime vadinti ‚Jo Didenybė, Michailas kruvinasis', nes jo metu įvyko pogromai Sumgaite, Gerganoje, Baku, Osh ir dar kitose vietose". Gorbačiovas esąs tas, kuris vedąs kraštą į civilinį karą.

Viršūnių konferencija Maskvoje

Washingtonas. Reuterio žinių agentūra pranešė, jog prez. Bushas pasakė, kad jis ir prez. Gorbačiovas planuoja viršūnių konferenciją Maskvoje vasario 11-13 dienomis ir mano, kad galės pasirašyti naują strateginių ginklų apribojimo sutartį, liečiančią ilgųjų distancijų raketas. Šie delegacijų pasitarimai vyksta nuo 1988 metų vidurio, kai buvo pasirašyta vidutinio nuotolio ginklų sumažinimo sutartis. Maskvos viršūnių konferencija bus penktasis formalus pasitarimas tarp prezidentų Busho ir Gorbačiovo, kai Bushas tapo prezidentu 1989 m. Ši viršūnių konferencija buvo numatyta sausio mėnesį, bet Persų įlankos krizės reikalai privertė ją nukelti į vasario mėnesį.

Prezidentas pažadėjo Gorbačiovui 1 bil. dol.

Washingtonas. (AP) – Prezidentas Bushas po 90 minučių pasitarimo su Sovietų Sąjungos Užsienio reikalų ministeriu E. Ševardnadze, kuris paskutiniu metu dažnai yra JAV, pranešė, jog patvirtino vieno bilijono dolerių paskolą, kad Maskva galėtų pirktis jai reikalingo maisto produktų ir kitų reikmenų. Jis pasakė, kad tai daroma iš humanitarinio požiūrio, kad pasisektų Gorbačiovo perestroika ir krašto demokratizacija. Prez. Bushas panaikino 15 metų draudimą suteikti paskolą Sovietams ir sakė tuoj kreipsis į Pasaulinį banką ir į Tarptautinį pinigų fondą, kad tuoj padėtų savo finansais. Sovietai tos paramos paprašė Houstone, kur Ševardnadze tarėsi su Valstybės sekretoriumi James Baker šios savaitės pradžioje.

Istorinis Švedijos sprendimas

Stockholmas. – Švedijos vyriausybė padarė istorinį sprendimą įsijungti į Europos Bendruomenę. Švedija laikėsi tradicijos nesijungti į tautų jungtinius, bet kaip rašo Reuteris, tą savo nusistatymą pakeitė todėl, kad susidarė nauja padėtis, kai Europoje žlugo komunizmas. Švedijos parlamentas nuo pat II Pasaulinio karo pabaigos neturėjo tokio svarbaus sprendimo kaip šis. Iš 349 parlamento narių už įsijungimą į Europos Bendruomenę balsavo 198 parlamentarai, prieš 105, 26 susilaikė, o 20 narių nebuvo parlamente. Švedijos kairieji yra prieš jos dalyvavimą. Švedija iki šiol vedė visiškai nepriklausomą politiką, be išorinių itakų.

TRUMPAI IŠ VISUR

– **Vakar** turėjęs įvykti konsultacinis Lietuvos delegacijos susitikimas su Sovietų Sąjungos delegacija buvo nukeltas į šiandieną. Priežastis nepranešama. Vytautas Landsbergis, vos tik sugrįžęs iš Washingtono, išvyko į Maskvą vadovauti Lietuvos delegacijai.

– **Lenkijos** išrinktasis prezidentas Lech Walesa pasitraukė iš Solidarumo vado pareigų. Lygiai prieš 10 metų Solidarumas pradėjo savo veiklą Gdansko laivų dirbtuvėse, kur Lech Walesa dirbo elektros inžinieriumi. Jis Lenkijos prezidento priesaiką priims gruodžio 21 dieną.

– **Sofijoje** Bulgarijos buvęs Komunistų partijos vadas Todoras Živkovas apkaltintas, kaip praneša jų žinių agentūra, valstybės pinigų išnaudojimu savo reikalams. Kaltinimo medžiaga buvo pristatyta dabartinio valstybės prokuroro teismui išaiškinti.

– **Kolumbijoje** vyriausybės 2,300 kareivių kietai kovojo prieš Anduose įsitvirtinusius sukilėlius, kurie ten jau 25 metus tęsia kovą prieš Kolumbijos vyriausybes. Žuvo 19 kareivių ir 60 sukilėlių. Kova nebuvo laimėta, nes kairieji partizanai yra gerai ginkluoti.

– **Washingtone** Baltųjų rūmų viršininkas arba daugelyje kraštų tai būtų ministeris pirmininkas, John Sununu, pasikvietė Švietimo departamento sekretorių Lauro Cavazos ir įsakė pasitraukti iš pareigų. Pranešta, kad Baltieji rūmai nori turėti „stipresnį sekretorių" auklėjimo departamente. Minima toms pareigoms buvusi mokytoja Lynn Martin, kuri neseniai pralaimėjo rinkimus į senatorės postą prieš senatorių Paul Simon iš Illinois valstijos.

– **Jugoslavijos** Serbijos respublikos prezidentu buvo išrinktas komunistų vadas Solbodan Milosevic, gavęs 65% balsų. Jis pasisako už Serbijos atskirą tautinę programą. Komunistų partija dabar ten vadinasi Socialistų partija.

– **Washingtone** pirmą kartą Sovietų Užsienio reikalų ministeris E. Ševardnadze susitiko su Angolos patriotų partizanų vadu Jonas Savimbi. Amerika ir Sovietų Sąjunga nutarusi, kad diplomatiniu keliu būtų pasiektos paliaubos tarp Angolos komunistų vyriausybės ir už demokratiją kovojančių partizanų pajėgų.

– **Mekadonijoje,** kuri šiuo metu yra Jugoslavijos provincija, pirmą kartą įvyko daugpartiniai rinkimai, kurių nebuvo 45 metus. Jų parlamente yra 120 vietų.

Karas su Iraku – pavojingas Lietuvai

Griežta jo kalba

Vilnius. – „U. S. News & World Report" gruodžio 17 numeryje plačiai rašo pasaulinių įvykių komentarų skyriuje Pabaltijo klausimais iš Vilniaus.

Prieš išvykdamas į Ameriką susitikti su prez. Bushu, Lietuvos vadas Vytautas Landsbergis diskutavo savo respublikos nepriklausomybės reikalus su šio žurnalo Maskvos biuro viršininku Jeff Trimble, kuris visa tai aptarė savo žurnalo puslapiuose.

Ši žiema būsianti lietuviams sunki ir lemianti. Jis pasakė, jog jiems gresia teisioginė grėsmė iš prezidento Gorbačiovo, nes jis galįs savo dekretais, nukreiptais prieš Pabaltiją, užpulti savo kaimynus. Bet tai nebūsią taip, kaip 1940 metais, kai buvo okupuota Lietuva. „Mes turime teisę apsiginti save. Yra galimas ginkluotas pasipriešinimas". Jis čia pasakė minėtam korespondentui, kad galbūt nebus taip kaip Čilėje kad buvo su prezidentu Allende, bet jis žinąs, kad yra Lietuvoje vyrų, kurie yra nusprendę atiduoti savo gyvybes, kad netektų kentėti pažeminimo. Nežiūrint didėjančių sunkumų pasisakančių už nepriklausomybę procentas auga.

Verčia kapituliuoti

Mes netikime, kad Sovietų Sąjunga nori tikrų pasitarimų su Lietuva, pasakojo Landsbergis. Jie nori mūsų visiškos kapituliacijos arba sudaro tokias sąlygas, kurios yra tik Maskvai naudingos propagandiniu požiūriu. Mes linkę manyti, kad nėra taip, kaip Gorbačiovas grasina, bet mes to nežinome. Jis yra slapukiškas, ir jo kraštas yra taip pat slėpiningas ir, nežiūrint visų kalbų apie decentralizaciją, Maskva bando sukoncentruoti daugiau galios į vienas rankas, negu bet kada anksčiau.

50 metų užmiršti

Landsbergis sakė, jog Maksva ir kitos Rusijos sritys gauna užsienio paramą ypatingos krizės atveju ir jis norįs klausti Vakarų vadų, ar jie mano palikti Lietuvą be pagalbos. Jis taip pat pasakė, jog lietuvių nebaugina, kad Pabaltijo problemos nėra pagrindiniu klausimu Vakaruose. Mes jau išgyvenome 50 metų beveik viso pasaulio užmiršti... bet karas Persijos įlankoje būtų labai pavojingas mums dėl to, kad niekas nepastebėtų mažojo karo Pabaltijo regione... tai būtų pats patogiausias metas Sovietams įsikišti.

Kirgizijos Respublika pasiskelbė suverenia valstybe

Maskva. – Centrinės Azijos Kirgizijos respublika trečiadienį paskelbė save „nepriklausoma ir suverenia valstybe", tapdama paskutine respublika, kuri siekia nepriklausomos ekonomijos nuo Sovietų Sąjungos, praneša „Tasso" žinių agentūra. Oficiali Sovietų žinių agentūra taip pat praneša, jog Kirgizijos parlamentas iš oficialaus pavadinimo išbraukė žodį „socialistinė" ir paskelbė, kad dabar yra tik Kirgizijos Respublika. Taip pat paskelbė, kad jos įstatymai galioja prieš Sovietų Sąjungos įstatymus ir ateityje Kirgizijos Respublikoje tegalios tie įstatymai, kurie yra jos parlamento patvirtinti. „Tassas" primena, jog Kirgizijos paskelbta deklaracija neina taip toli, kaip kad Lietuvos, kuri kovo 11 d. paskelbė pilną nepriklausomybę.

Konstitucinė krizė

Lietuva sulaikė savo deklaraciją, sako minėta žinių agentūra, kad prasidėtų derybos su Sovietų Sąjunga ir laimėtų blokados atšaukimą. Kitos dvi Pabaltijo respublikos – Estija ir Latvija taip pat siekia pilnos nepriklausomybės, bet jos nenustačiusios laiko, kaip kad padarė Lietuva. Visos kitos Sovietų respublikos reikalauja autonominės ekonomijos ir suverenumo, kurių įstatymai pirmiau galioja, negu Sovietų.

Atsiskiriančios respublikos Sovietų vyriausybę pastatė į konstitucinę krizę tuo metu, kai prez. Gorbačiovas siūlo joms pasirašyti naują sutartį, kuri jas suriša iš naujo į sąjungą. Ši sutartis leidžia šiek tiek daugiau autonomijos, bet viską tampriai suveda į Centro kontrolę Kremliuje. Pabaltijo, Gruzijos ir Moldavijos respublikos nedalyvauja tos sutarties pasitarimuose, o Kazachstanas sako jos nepasirašysiąs, jei nebus leista kontroliuoti savo ekonomiją.

KALENDORIUS

Gruodžio 14 d.: Alfredas, Fortūnatas, Ainis, Eutropija, Kintvilė, Tarvainis, Žvangutė.

Gruodžio 15 d.: Celinas, Kristijona, Justas, Gaudenis, Vingilė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 7:09, leidžiasi 4:20.

Temperatūra dieną 40 l., nakti 32 l.

SPORTO APŽVALGA

IV PLS ŽAIDYNĖS

KAS PADARYTA PER VIENERIUS METUS

IV PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS LIETUVA-1991

IV pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizavimo štabas savo veiklą pradėjo 1989 m. gruodžio mėn. Įvyko vienuolika štabo posėdžių. Jau atlikti šie pagrindiniai darbai:

1. Sudarytos štabo tarnybos ir darbo grupės.

2. Su Lietuvos sporto federacijomis, Š. Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjunga, Australijos lietuvių fizinio auklėjimo sąjunga ir kitomis organizacijomis suderinta, kurias sporto šakas įtraukti į žaidynių programą.

3. 1990 m. sausio 3–12 d. Vilniuje įvyko štabo ir sporto federacijų atstovų konsultaciniai pasitarimai, aptarta varžybų vietos, datos, varžybų sistema, bazių parinkimo ir paruošimo, dalyvių, informacinės medžiagos, atributikos ir kiti klausimai. Šiais ir kitais organizaciniais klausimais taip pat Vilniuje surengti konsultaciniai pasitarimai 1990 m. vasario 12–23 d.

4. 1990 m. rugsėjo 11–28 d. štabo ir sporto federacijų atstovai buvo išvykę į miestus ir rajonus, kur kartu su savivaldybių, vietos sporto organizacijų ir bazių vadovais įvyko pasitarimai visais žaidynių organizavimo klausimais.

5. Kartu su Lietuvos sporto federacijomis sudarytas IV pasaulio lietuvių sporto žaidynių varžybų grafikas.

6. 1990 m. liepos 11–13 d. Vilniuje surengta Pasaulio lietuvių sporto konferencija (dalyvavo Australijos, Baltarusijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rusijos) (Igarka, Leningradas, Maskva), kurioje aptarti IV PLSŽ programos ir organizavimo klausimai.

7. Kreiptasi į Vilniaus, Kauno ir kitų miestų gyventojus su prašymu žaidynių metu priimti svečius iš užsienio, sudaryti norinčiųjų priimti svečius iš užsienio sąrašai, susistemintas siūlomas gyvenamasis plotas, atsižvelgiant į jo kokybę, pradedamas pasiūlyto gyvenamojo ploto sąlygų tikrinimas.

8. Sukurta IV pasaulio lietuvių sporto žaidynių emblema ir numatyta jos naudojimo tvarka.

9. Numatyta 50 pavadinimų IV PLSŽ apdovanojimo ir kitos atributikos bei suvenyrų ir kitų gaminių su žaidynių emblema projektavimo ir gamybos programa.

10. Kreiptasi į finansų ministeriją dėl lėšų IV pasaulio lietuvių sporto žaidynėms surengti.

11. Štabas susirašinėja su užsienio lietuvių bendruomenėmis ir sporto organizacijomis ir klubais IV PLSŽ klausimais, teikia informaciją.

12. Parengtas ir Kaune aptartas IV PLSŽ atidarymo ceremonijos projektas (autorius K. Motuza).

13. Jau atspausdinta (Jugoslavijoje) dail. J. Galkaus plakatas „IV pasaulio lietuvių sporto žaidynės" (5000 egz.), užsienyje ir Lietuvoje spausdinami dar du plakatai.

14. Leidžiamas IV PLSŽ plakatas — 1991 metų kalendorius.

15. Spausdinami IV PLSŽ temos du kišeniniai kalendoriai — 1991 metų (80,000 egz.).

16. Užsakyta Klaipėdos dailės kombinate pagaminti IV PLSŽ nugalėtojų ir prizininkų apdovanojimo medaliai, suvenyrinis medalis ir ženklelis.

17. Rengiamas specialus leidinys „IV pasaulio lietuvių sporto žaidynės".

18. Rengiamas leidinys „Pasaulio lietuvių sporto žaidynės".

19. Pradėti IV PLSŽ laikraščio leidimo darbai.

20. Susitarta su tautiečiais iš JAV dėl specialių prizų teniso varžybų nugalėtojams įsteigimo.

21. LTOK ir štabo ryšiais į IV PLSŽ fondą gauta 1,100 dolerių.

22. Štabo užsakymu Dailės akademijos kūrybinė grupė rengia IV PLSŽ atributikos, suvenyrų projektus, televizijos grupė kuria informacinį video klipą.

23. Sudaromos sutartys dėl atributikos, suvenyrų IV PLSŽ emblema gamybos.

24. Užsakyti pašto vokai su IV PLSŽ emblema, susitarta, kad žaidynių atidarymo dieną Kaune ir uždarymo dieną Vilniuje laiškai bus ženklinami specialiu žymekliu.

25. Rengiamas I tautinės olimpiados ir Lietuvos sporto veteranų — žaidynių svečių sąrašas.

SPORTO ŠVENTĖ AUSTRALIJOJE

Keturiasdešimtoji sporto šventė įvyks gruodžio 27–31 dienomis Melbourne. Sportininkai registruojami nuo gruodžio 26 dienos.

Numatytas sporto šakos yra: krepšinis, tinklinis, golfas, lauko tenisas, plaukimas, bilijardas, stalo tenisas, squošas ir šachmatai. Melbourno lietuvių sporto klubas „Varpas" kviečia visus dalyvauti bet kurioje sporto šakoje.

Po Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės rungtynių su Northwestern universiteto komanda įspūdžiais dalinasi krepšinio pradininkas Lietuvoje adv. K. Savickas, rinktinės vyr. treneris R. Sargūnas, „Margučio" radijo vedėjas P. Petrutis, ŠALFAS s-gos pirm. Valdas Adamkus ir Lietuvos rinktinės vadovas J. Jankauskas.

Nuotr. **E. Šulaičio**

1990 M. Š. AMERIKOS PABALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

Paaiškinimai: Žemiau pateiktą 1990 m. Š. A. pabaltiečių ir lietuvių lengvosios atletikos pirmenybių laimėtojų pasekmės, Lietuvių pirmenybės buvo išvestos iš pabaltiečių varžybų pasekmių. Jei pabaltiečių pirmenybių laimėtojas nelietuvis, tuomet duota ir geriausią vietą užėmęs lietuvis. Jei lietuvio pasekmės nėra, reiškia, kad toje rungtyje lietuviai nedalyvavo.

Prieš rungtį „+" reiškia naują baltiečių pirmenybių rekordą, „#" naują lietuvių pirmenybių rekordą.

Po pavardės: (E) reiškia estą, (La) — latvį. Lietuviams: (A) — Toronto „Aušrą", (Ž) — Clevelando „Žaibą', (K) — Hamiltono „Kovą" (V) — Toronto „Vytį".

Pastabos; išskyrus ritulį ir diską, visos rungtys vyrams ir jauniams A buvo vykdomos kartu, todėl jauniai A automatiškai kvalifikavosi ir vyrų klasei. Taipogi moterų ir mergaičių B. rungtys buvo vykdomos kartu ir mergaitės B kvalifikavosi moterų klasei. Įvairių vyrų senjr. ir moterų klasių dalyviai kvalifikavosi vyrų bei moterų klasėms, jei jų rungtys buvo vykdomos kartu.

ATVIRA VYRŲ KLASĖ
(Neriboto amžiaus)

100 m.: G. Batūra (A) 12.1 sek.; **200:** G. Batūra (A) 25.9 sek; **400 m:** A. Taraška (Ž); **800 m:** R. Alderdice (K) 2:07.1 **min.; 1500 m:** R. Alderdice (K) 4:19.0 min.; **5000 m.:** R. Alderdice (K) 16:18.5 min.; **10,000 m:** R. Alderdice (K) 35:22.0 min.;

Į tolį: S. Vanaselja (E) 5.54 m (18'2"); 2) P. Taraška (Ž) 5.07 m (16'–7½").

Į aukštį: S. Vanaselja (E) 1.60m (5'3"); 2) G. Batūra (A) 1.55 m (5'1").

Trišuolis: S. Vanaselja (E) 11.64 m (38'–2½"); 3) P. Taraška (Ž) 10.48 m (34'–4½").

Rutulys (16 lb.): Š. Stempužis (Ž) 12.44 m (40'–10").

Diskas: G. Batūra (A) 36.56 m (119'–11").

Ietis: S. Vanaselja (E) 39.45 m (129'–5"); 2) R. Burdulis (A) 38.45 m (126'–1").

4 x 100 m. estafetė: Lietuviai (P. Taraška (Ž); A. Taraška (Ž), R. Alderdice (K); G. Batūra (A) 51.9 sek.

ATVIRA MOTERŲ KLASĖ
(Neriboto amžiaus)

100 m: L. Svirksta (La) 14.8 sek.; **200 m;** R. Kliorienė (Ž) ir J. Kunevičiūtė (Ž) 29.2 sek.; **400 m:** J. Kunevičiūtė (Ž) 1:07.2 min.; **1500 m.:** K. Alderdice (K) 6:20.9 min.; **800 m:** A. Teteris (La) 2:44.0 min.; 2) J. Kunevičiūtė (Ž) 2:45.4 min.; **5000 m:** R. Kunevičienė (Ž) 21.54.8 min.; **10,000 m:** R. Kunevičienė (Ž) 45.41.0 min.;

Į tolį: L. Svirksta (La) 3.84 m. (12'–¡½"); 2) E. Laniauskienė (Ž) 3.80 m (12'–5½").

Į aukštį: A. Vilmanis (La) 1.40 m (4'–7"); 3) G. Alderdice (K) 1.35 m (4'–5½").

Rutulys (4 kg): I. Smalenskienė (A) 8.01 m. (26'–3½").

Diskas: K. Alderdice (K) 22.56 (74'–0½");

Ietis: K. Alderdice (K) 26.48 m. (86'–10½").

4 x 100 m estafetė: Latvės 60.6 sek.; 2) LSK Žaibas (E. Stempužytė, J. Kunevičiūtė, E. Laniauskienė, R. Kliorienė) 61.1 sek.

JAUNIŲ A KLASĖ
1971–73 m. gimimo)

100 m: G. Batūra (A) 12.1 sek.; **200 m.:** G. Batūra (A) 25.9 sek.; **800 m.:** S. Vanaselja (E) 2:15.9 min.

Į tolį: S. Vanaselja (E) 5.54 m (18'–2").

Į aukštį: S. Vanaselja (E) 1.60 m (5'–3"); 2) G. Batūra (A) 1.55 (5'–1").

Trišuolis: S. Vanaselja (E) 11.64 m. (38'–2½").

Rutulys (12 lb.): G. Batūra (A) 12.28 (40'–3½");

Diskas (3 lb. 9 oz.): G. Batūra (A) 43.04 m (141'–2").

Ietis (800 g): S. Vanaselja (E) 39.45 m (129'–5"), 2) G. Batūra (A) 34.68 m (113'–9").

JAUNIŲ B KLASĖ
(1974–75 m. gimimo)

Latvis **A. Grinbergas** pasiekė: **100 m** — 12.9 sek.; **200 m** — 26.4 sek.; **į aukštį** — 1.30 m (4'–3"); **rutulys (4 kg)** — 9.16 m (30'–1"); **trišuolis** — 9.67 m (31'–9").

(Bus daugiau)

LIETUVOS TINKLINIO RINKTINĖ ANGLIJOJE

Gruodžio 3–7 dienomis Oksfordo universitetas ruošė tarptautines tinklino rungtynes. Turnyre dalyvavo „Fortuna" iš Danijos, Maskvos, Oksfordo, Cambridžo universitetų komandos ir Lietuvos Respublikos tinklinio rinktinė, kuri dėl esamos politinės padėties varžėsi Vilniaus Pedagoginio Instituto vardu.

Tinklinio varžybos buvo aukščiausio laipsnio, nes Lietuvos rinktinė pralošė prancūzams 3:2, o prieš Izraelį laimėjo 3:1 rezultatu. Šios klasės žaidynės Lietuvos rinktinę iškelia į vieną iš 20-ties geriausių tinklinio komandų pasaulyje.

Varžybose dalyvavo ir Didžiosios Britanijos rinktinė ir Anglijos ir Valijos žaidėjų.

Tinklinio varžybos vyko Iffley Road Gym, Oxford. Lietuvos rinktinė žaidė antradienį, gruodžio 4 d., prieš Oksfordo universiteto komandą, o trečiadienį, gruodžio 5 d., prieš Didžiosios Britanijos rinktinę. Ketvirtadienį, gruodžio 6 d., vyko pusfinaliai, o penktadienį, gruodžio 7 d. finalinės rungtynės.

Lietuvos rinktinė atvyko į Angliją sekmadienį, gruodžio 2 d., o išvyko gruodžio 9 d. Dalyvavo šie žaidėjai: Liudvikas Razma, Jonas Banys, Julius Paltanavičius, Juozas Raišelis, Juozas Genevičius, Irma Semėtaitė, Anatolijus Tulko, Saulius Ligeika, Juras Banys, Faustas Gasiūnas, Rolands Sipkus, Sigitas Sinkevičius, Artūra Srėbė, Romualdas Misevičius, Dainius Kasperavičius, Gytis Umantas, Kęstutis Galdikas, Marius Vasiliauskas, Audrius Petrėnas, Vytautas Dailidė, Sergiejus Matusevas, Dalius Linda.

Žaidynių rezultatai mums dar nežinomi.

DIDŽIUOJAMĖS LIETUVOS KREPŠINIO RINKTINE

Lietuvos vyrų krepšino rinktinė savo š.m. lapkričio mėn. išvykos į JAV-es paskutines rungtynes žaidė prieš stiprią Northwestern universiteto komandą. Šime universitete studijuoja 15,000 studentų. Per pirmąjį kėlinį lietuviai įmetė 51 taškus, o Northwestern tik 39. Rungtynės baigėsi 96–85 taškais lietuvių naudai.

Arūnas Visockas įmetė 27 taškus, o Darius Likminas 22 taškus. Northwestern universiteto komanda turėjo aukštesnio ūgio žaidėjus, bet jų žaidimas nebuvo toks švelnus, kaip lietuvių. Kauniečiai buvo susižaidę, susipratę svo tarpe žaisdami per paskutinius 4 metus. Jie žinojo savo komandos judesius ir puikiai vienas kitam perdavė kamuolį.

Iš Chicagos į Evanston vyko pilnas autobusas lietuvių stebėt šias rungtynes ir sutikt iš Kauno atvykusius žaidėjus. Buvo didelis džiaugsmas matyti taip gerai pasiruošusius lietuvius krepšininkus.

Žiūrovų tarpe buvo ŠALFASS pirmininkas Valdas Adamkus ir Edvardas Kriaučiūnas, kuris 1934 m. žaidė krepšinį Notre Dame universitete ir tuo metu buvo aukščiausias ūgiu krepšininkas JAV-se.

Lietuvos krepšinio rinktinės pirm. Juozas Jankauskas, kalbėdamas su krepšinio pradininku Lietuvoje, vadinamu mūsų „krepšino tėvu" adv. Konstantu Savicku, pareiškė: „Matai, kaip tavo kūdikis užaugo".

Daugiau negu 300 lietuvių iš Chicagos ir Wisconsino grįžo namo didžiuodamiesi tokia puikia Lietuvos krepšinio rinktine. Lietuvos rinktinė šioje savo išvykoje pasiekė 7 laimėjimus ir 6 pralaimėjimus. Žaidėjai į Kauną grįžo lapkričio 22 d.

Ernie Satkus

RUNGTYNIŲ REZULTATAI

Lietuvos krepšinio rinktinė lapkričio mėn. lankydamasi JAV-ėse sužaidė 13 rungtynių su stipriomis universitetų komandomis. Rinktinė demonstravo aukštos klasės žaidimą ir iš žaistų runtynių septynias laimėjo, o šešias pralaimėjo. Reikia pastebėti, kad lietuviai sportininkai parodė didelę ištvermę nes didesnę laiko dalį praleido ilgo nuotolio kelionėse autobusu ir neturėjo laiko pailsėti tarp rungtynių. Čia pateikiame žaidynių rezultatus.

Lapkr. 3 d. — Lietuva — Glasboro State (OT) — 110:103.

Lapkr. 5 d. — Lietuva — Hutchinson Junior College — 93:89.

Lapkr. 6 d. — Lietuva — Western Nebraska College — 86:69.

Lapkr. 7 d. — Lietuva — Fort Hays State — 99:98.

Lapkr. — 10 d. — Air Force — Lietuva — 85:82.

Lapkr. 12 d. — Wyoming — Lietuva — 106:81.

Lapkr. 14 d. — Wichita State — Lietuva — 103:89.

Lapkr. 15 d. — Southwest Baptist — Lietuva 87:78.

Lapkr. 16 d. — Missouri — Lietuva — 90:87.

Lapkr. 17 d. — St. Louis — Lietuva — 104:94.

Lapkr. 18 d. — Lietuva — Bradley — 96:87.

Lapkr. 20 d. — Lietuva — Northwestern — 95:86.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St.
Tel. (312) 735-5556
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. (708) 352-4467

DRAUGAS

(USPS–161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1–3 v.p.p. penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. Keazle Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BE! CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6, penkt 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Lėktuvnešis su atominiu varikliu kainuoja tiek, kiek 2,75 milijono tonų kviečių.

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-854-1050
Skambinti galima 24 val.

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310, Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

Romoje paskelbtas

LIETUVIS ŠVENTASIS

Šiais laikais, kai Lietuva kaupia visas dvasines jėgas atsispirti okupanto sėjamoms beviltiškumo nuotaikoms, įtaigavimams pasiduoti ir pasirašyti Sąjungos sutartis, skaitome, kad lietuvis, 1863 m. Sukilimo vadas, vėliau tapęs karmelitu kunigu, Juozapas Kalinauskas, gruodžio 9 d. buvo paskelbtas šventuoju.

Jis nemaišytinas su Konstantinu Kalinausku, kuris, anot Prano Čepėno, rašiusio Lietuvių Enciklopedijoje, buvo „laikomas įžymiausia 1863 m. sukilimo asmenybe". Pastarasis buvo gimęs 1838 m. sausio 21 d. Gudijoje. Studentaudamas Maskvos ir Petrapilio universitetuose, priklausė revoliuciniams studentų rateliams ir buvo didelis rusų revoliucionieriaus Herceno gerbėjas. Grįžęs į Lietuvą ir keliaudamas po Lietuvą ir Gudiją, jis žmonėse kėlė neapykantą baudžiavai bei rusų carizmui. Jo įsitikinimu, norint laimėti sukilimą prieš rusus ir atgauti savąją nepriklausomybę, Lietuva turėjusi kovoti kartu su Lenkija, bet po to į federaciją su Lenkija įeiti jau kaip visai savarankiškas vienetas.

1863 m. sukilimas turėjo vadovavimo centrus ir Varšuvoje ir Vilniuje. Kaip rašo P. Čepėnas, K. Kalinauskas, būdamas sukilimo komitete, nenorėjo klausyti Varšuvos įsakymų, nes Vilniaus komitetą laikė lygiaverte vyriausybe Lietuvai, kaip Varšuvoje esantis centrinis komitetas buvo Lenkijai. Pabrėždamas Lietuvos atskirumą nuo Lenkijos, jis vartojo net antspaudą be lenkiško erelio. Areštuotas 1864 m. sausio mėn. jis buvo vienas iš paskutiniųjų sukilimo vadų, patekusių į rusų rankas. Prie kartuvių 1864 m. kovo 10 d. Vilniaus Lukiškių aikštėje, jis pasakė: „Liaudie, tik tada laimingai gyvensi, kai maskoliai nevaldys".

Toje pačioje LE skaitydami kun. Juozo Vaišnoro aprašymą apie Juozapą Kalinauską, matome, kad vyriausioji sukilimo vadovybė Varšuvoje buvo paskyrusi Juozapą Kalinauską „sukilimo vadu Lietuvoje su būstine Vilniuje". Nors LE straipsniuose neminima, ar jie buvo giminės, abu veikdami Vilniuje, jie be abejo buvo pažįstami. Po dešimties mėnesių vadovavimo sukilimui, Juozapas buvo pirm Konstantino Muravjovo įsakymu suimtas ir nuteistas pakarti, bet jo likimas skyrėsi nuo Konstantino.

Juozapas Kalinauskas liko gyvas, jį užtarus buvusiems jo draugams rusams iš jo karininkavimo dienų. Jie įtikinėjo Muravjovą, kad Juozapo Kalinausko nužudymas sudarysiąs jam kankinio aureolę, o tai dar labiau pažadinsią sukilėlių dvasią. Tautinio kankinio aureolė teko vėliau suimtam Konstantinui, o Juozapas Kalinauskas buvo ištremtas gyvai kankinystei į Sibiro sunkiuosius darbus. Tie pergyvenimai jam atnešė ne kankinio, bet visuotinės Bažnyčios šventojo aureolę.

Juozapas Kalinauskas gimė 1835 m. rugsėjo 1 d. Vilniuje, lietuvių bajorų šeimoje. Mokėsi bajorų institute Vilniuje, agronomijos institute Horkuose Lenkijoje ir inžinierių akademijoje Petrapilyje Rusijoje. 1855 m., Krymo karo metu jis buvo paskirtas kariuomenės inžinierium (karininko laipsniu) ir pasiųstas į Kronštato salą ginti Petrapilio nuo Anglijos puolimo iš jūros pusės. 1857 m., išlaikęs egzaminus, jis buvo paskirtas Petrapilio inžinierių akademijos profesorium. Pastebėjus jo inžinierišką gabumą, jis buvo pasiųstas tiesti Odesos-Kursko geležinkelio. Jam sėkmingai atlikus šį darbą, jis buvo perkeltas į Lietuvos Brastos tvirtovę. Ten 1862 m. Kalinauskas buvo pakeltas inžinerijos kapitonu ir priskirtas prie generalinio štabo.

1863 m., prasidėjus sukilimui prieš rusus (kuris buvo aprašytas Vinco Mykolaičio-Putino romane *Sukilėliai*), nenorėdamas kovoti prieš savo tautiečius, jis atsistatydino iš kariuomenės ir netrukus perėjo į sukilėlių pusę. Matant jo karinį išsilavinimą ir gabumus, nenuostabu, kad netrukus, kaip lietuvis, jis buvo paskirtas sukilimo vadu Vilniuje. Kaip rašo, kun. Vaišnora LE, jis šias pareigas sutiko prisiimti su sąlyga, kad jam nereikėsią daryti mirties sprendimų. Bet, kaip jau žinome, po dešimties mėnesių vadovavimo jis buvo suimtas ir nuteistas pakarti, bet išgelbėtas savo buvusių draugų rusų.

Ištremtas į Sibirą, kartu su kitais sukilėliais 1865 m. jis buvo atvarytas į Usolą, netoli Irkutsko, kur buvo didžiulės druskos kasyklos. Jam ten vergaujant kilo mintis stoti į karmelitų ordiną, jei tik pavyks atgauti laisvę. Ten su juo vargstantys draugai sukilėliai-belaisviai jį laikė šventu vyru ir savo sukurtoje šventųjų litanijoje buvo įsidėję posmą: Per Kalinausko maldas — Gelbėk mus, Viešpatie!

Po dešimties tremties metų, pasinaudodamas amnestija, jis atgavo laisvę ir atvyko į Krokuvą, o iš ten iškviestas į Paryžių, jis tapo kunigaikščio Augusto Čartoriskio ir Vytauto Čartoriskio žmonos Grocholskaitės mokytoju ir auklėtoju. Visi trys netrukus tapo vienuoliais: 1877 šv. Jonas Bosko A. Čartoriskį priėmė į savo 1859 m. įkurtą saleziečių vienuoliją, Čartoriskienė 1874 m. įstojo į karmelites, o pats Kalinauskas 1877 m., priimdamas Rapolo iš Šv. Juozapo vardą, įstojo į basuosius karmelitus Graz mieste, kur ir baigė noviciatą. Po to tris metus mokėsi teologijos Raab mieste Vengrijoje.

1881 m. buvo paskirtas į Czerny vienuolyną netoli Krokuvos ir ten gavo kunigo šventimus. Kitais metais, karmelitams pažinus jo gabumą vadovauti ir jo šventumą, jis 1882 m. tapo to vienuolyno prioru, o 1885 m. tapo Galicijos karmelitų provincijos definitorium. Vėliau, būdamas Vadovicų vienuolyne Lenkijoje, jis buvo išrinktas ir to vienuolyno prioru. Karmelitai jį laiko vienuolinio gyvenimo atnaujintoju Galicijoje.

Juozapas Kalinauskas yra parašęs ir veikalų iš karmelitų ordino istorijos, kurių tik vienas, lenkų kalba, išspausdintas — apie basųjų karmelitų vienuolynus Lenkijoje, Lietuvoje ir Rusijoje tarp 1901 ir 1904 m.

Amerikos Katalikų savaitraščiuose *Our Sunday Visitor* ir *National Catholic Register* pasirodžiusios žinutės apie Juozapo Kalinausko kanonizaciją abi jį apibūdina kaip lietuvį prieš rusinį sukilėlį, karmelitą kunigą. NCR laikraštis dar prideda žinutę, kad didžiausią dalį savo kunigiško gyvenimo jis praleido Wadowice (Vadovicuose), dabartinio pop. Jono Pauliaus II gimtinėje, kur jis ir mirė 1907 m. lapkričio 15 d. Jį pop. Jonas Paulius II pasklbė palaimintuoju 1983 m.

a.j.z.

AMERIKOS ŠILUMA LIETUVAI

RASA RAZGAITIENĖ

Keturi Lietuvių Katalikų religinės šalos konteineriai su knygomis, vaistais, drabužiais ir žaislais išplaukė iš New Yorko į Lietuvą lapkričio mėnesį. Jie pasieks Kauną Kalėdų švenčių metu. Trys konteineriai keliavo su „Kalėdine Dovana", o ketvirtas buvo „Knygos Lietuvai".

Šis „Knygos Lietuvai" konteineris didžioj daly yra skiriamas Lietuvos Respublikos Švietimo ministerijai. Knygos taip pat teks Vilniaus Dailės akademijai, Vilniaus ir Kauno universitetam, ateitinkams, Krikščionims demokratams, skautams, Menedžmento institutui ir kt. Lietuvių Katalikų religinei šalpai pasisekė gauti knygų auką vienos iš didžiausių leidyklų Amerikoje — McGraw-Hill. Leidykla paaukojo 56 dėžes naujų, universiteto lygio inžinerijos ir menedžmento knygų. Vidurkis vienos knygos kainos yra $40.00.

LKR Šalpos taip pat kreipėsi į Sabre Foundation, kuri masiniai siunčia knygas į Rytų Europą. Pradžiai Sabre paskyrė biznio ir politinių mokslų leidinių. Ir McGraw-Hill ir Sabre statė tuos pačius reikalavimus — kad knygos būtų čia priimtos labdaros organizacijos, t.y. LKR Šalpos,ir Lietuvoj priimtos labdaros grupės. Kadangi LKR Šalpa tampriai bendradarbiauja su Lietuvos CARITAS, tai buvo lengvai įvykdyta.

Gausybė kokybiškų leidinių buvo paaukoti Fordhamo, Pace ir Chicagos universitetų bei New Yorko teisės instituto. Fordhamas parūpino daug teologijos knygų, o New Yorko teisės institutas — adv. William Hough studiją apie nepripažinimo politiką. North Allendale gimnazija New Jersey taip pat padovanojo anglų kalbos vadovėlių ir kitų aukšto lygio moksleiviškų leidinių. Pavieniai asmenys sunešė daug vertingos literatūros lietuvių ir anglų kalbomis. Į vieną konteinerį sutelpa maždaug 20 tonų, apie 1,200 dėžių knygų.

LKR Šalpos neseniai gautas laiškas iš Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos bibliotekos vedėjos M. Visockaitės byloja tokių siuntų reikalingumą. Ji rašo: „Aukščiausiosios Tarybos bibliotekos kolektyvas ir Lietuvos Respublikos deputatai labai dėkingi Jums už šią dovaną. Šia enciklopedija labai dažnai naudojamės, ieškodami niekur kitur nespausdinamų duomenų. Mums tai tikra to žodžio prasme visuotinis auklėjamasis leidinys".

Kai LKR Šalpa pradėjo vajų „Kalėdiniai dovanai" Lietuvos našlaičiams, seneliams ir tremtiniams, buvo galvota, kad sunku bus pripildyti net vieną konteinerį. Kai užsibaigė vajus, turėjome ne vieną konteinerį, o net tris. Amerikos lietuviai buvo ypatingai dosnūs šiam drabužių ir žaislų vajui, prisiųsdami dovanas iš visos Amerikos. Ypačiai aktyviai į „Kalėdinės dovanos" vajų įsijungė rytinio pakraščio lietuvių parapijos ir organizacijos, rinkdamos bei pirkdamos rūbus ir žaislus. Bostono, Connecticut valstijų ir Pennsilvanijos lietuviai net sunkvežimiais į New Yorką atvežė surinktas ir paaukotas dovanas. New Yorke Kasos kredito unija veltui parūpino sandėliavimo patalpas drabužių dėžėm, o Kultūros židinys — knygom.

„Kalėdinės dovanos" konteineriai buvo pakrauti New Yorke su didele vietinių lietuvių ir svečių iš Lietuvos talka. Rūbus ir daiktus dieną ir naktį skirstė, tvarkė ir rūšiavo savanoriai. Dirbo ir jauni Lietuvos roko grupės nariai ir pensininkai, kurie bepakuodami visi prisimindavo Vokietijos laikus ir kaip gautos siuntos iš Amerikos pradžiugindavo nelengvą gyvenimą dypukų stovyklose.

Užsukus kurį vakarą į sandėlį, galėjai rasti ir vyčių kuopą ir židinietes, ir ateitininkus, ir vietinį Balfo atstovą. Buvo ir batų ir apsiaustų, ir kepurių, ir džinsų. Maloniausia buvo pakuoti žaislus ir vaikučių rūbus, kurių nemaža buvo visiškai nauji. Sudėtos buvo ir kalėdinės kortelės, kurias išrašė mūsų lituanistinių mokyklų mokinukai Lietuvos našlaičiam. Kai kam tai bus vienintelė kalėdinė dovana, kurią vaikutis gaus. Ant dėžių buvo užklijuotas ir kalėdinis angeliukas, šio projekto simbolis tyros, iš širdies dedamos dovanos.

LKR Šalpos konteineriai laivu plaukia į Lenkiją, o iš ten Radix transporto firmos vairuotojai veža į Lietuvą. Užrakinti konteineriai yra atidaromi ir iškraunami tik prie CARITAS būstinės Kaune. Lietuvių Katalikų religinė šalpa nuo liepos mėnesio yra pilnai ar pusiau padengusi devynių konteinerių išlaidas: penkis „Knygos Lietuvai", vieną „Gyvybę Lietuvai" (ketvirtadalio milijonų dolerių vertės vaistų ir medicininės aparatūros) ir tris „Kalėdines dovanas".

„Įžvelgdami nelengvas gyvenimo sąlygas Lietuvoje ir norėdami krikščionišku pagrindu jas palengvinti, džiaugiamės galėdami ir toliau padėti apleistiesiems, užmirštiesiems bei į vargą patekusiems. Nedelsdami darome ką galime", aiškina Lietuvių Katalikų religinės šalpos direktorius kun. Kazimieras Pugevičius, kuris pats neseniai grįžo iš Lietuvos. Religinė šalpa jau 29 metus teikia paramą Lietuvai.

Vaistus parūpino Philadelphijos Vaistų vajaus komitetas, Baltimorės lietuviai, Amsterdamo Vyčiai, dr. Rožė Šomkaitė ir dr. Jankūnas. Tūkstančio dolerių vertės vaistų ir medicininių reikmenų Lazdijų ligoninei paskyrė Kęstutis Česonis iš Baltimorės savo a.a. motinos atminimui.

„Knygos Lietuvai" konteinerių transporto išlaidas padėjo padengti išeivijos Krikščionys demokratai, Tėvai pranciškonai ir New Jersey veikianti „Americans for an Independent Lithuania", o „Kalėdinės dovanos" transporto išlaidos dar nepadengtos. Šios išlaidos yra nemažos, bet be sunkvežimių, laivų, konteinerių ir pan. mūsų dovanos toli nenuplauktų. Kiekviena auka — ir didelė ir maža, yra Lietuvių Katalikų religinės šalpos vertinama ir laukiama. Aukas galima siųsti: **Lithuanian Catholic Religious Aid-KALĖDOS, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.**

„Kalėdų dovana" pradės pasiekti Lietuvą gruodžio 21 d. Dovanos bus dalinamos CARITAS nuožiūra Lietuvos našlaičiams, seneliams ir tremtiniams bei kitiems į vargą patekusiems, koordinuojant šį darbą su Tremtinių klubu ir SOS vaikai. Tai bus trupučiukas Amerikos šilumos, kuris pasieks Lietuvą, dabar stovinčią ant sunkios žiemos slenksčio, ypač jei papūstų šaltesni vėjai iš rytų. Šios dovanos leis Lietuvai žinoti, kad ji nestovi visiškai viena, išeivija tikrai nepagailėjo daiktų šiam nepaprastam vajui — viliamės, kad nepagailės ir dosnių aukų padengti šių konteinerių transporto išlaidas. Gautame telefakse iš Kultūros ir Švietimo ministerijos, min. Darius Kuolys rašo, kad šios Lietuvių Katalikų religinės šalpos siuntos yra „Patriotizmo pamokėlė vis plėšrėjančioje ir pragmatiškėjančioje Tėvynėje".

KANADOS LIETUVIAI SUAUKOJO 300,000 DOL.

Lietuvos Aukščiausios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis po susitikimų su Kanados ministru pirmininku Brian Mulroney, užsienio reikalų ministru Joe Clark, Ontario premjeru Bob Rae ir kitais valdžios bei įmonių atstovais, šeštadienį ir sekmadienį susitiko su Kanados lietuviais. Prezidento Landsbergio privačią darbo kelionę Kanadoje oficialiai globojo Lietuvos generalinis konsulas Kanadai Haris Lapas ir Kanados Lietuvių Bendruomenė, kuriai pirmininkauja Juozas Krištolaitis. Kanados LB valdyba Landsbergio kelionės pavedė tvarkyti Algiui Pacevičiui ir jo komitetui.

Po pirmojo platesnio masto susitikimo su Toronto lietuvių visuomene Prisikėlimo parapijos patalpose, penktadienį, gruodžio 7 d., kurį organizavo Pagalbos Lietuvai vajaus Kanadoje komitetas, Vytautas Landsbergis susitiko su Vajaus ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininku dr. Vytautu Bieliausku ir Pagalbos Lietuvai vajaus Kanadoje pirmininku Vytautu Bireta privačiam pokalbiui. Vėliau prie jų prisijungė PLB Kanadoje visas komitetas. Kitas Landsbergio posėdis Vajaus reikalais įvyko šeštadienį, gruodžio 8 d. Lietuvių namuose, dalyvaujant PLB ir KLB valdybų nariams, Vajaus pirmininkams ir Kanados finansinių institucijų (bankelių) atstovams. Rezultatas visų šių pokalbių — paskyrimas daugiau negu 300,000 dol. CDN tiesioginės paramos nepriklausomai Lietuvos Respublikai. Pagal prezidento Landsbergio nustatytus prioritetus, 100,000 dol. bus artimiausiu laiku pervestą į Lietuvos Banką Švedijoje tiesioginiam Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos naudojimui; kitos sumos — įgyvendinimui projekto Lenkijoje; Lietuvoje įrengti invalidams protezų gamyklą ir kitiems projektams. Šioje gamykloje bus sudaryta galimybė Lietuvos invalidams dirbti už algą, gaminant protezus, kurie įgalins juos „tapti aktyvesniais, pilnateisiais Lietuvos Respublikos nariais", anot Vytauto Landsbergio. Deja, Lietuvos Respublika šiuo metu nėra pajėgi geriau padėti šiems pagalbos reikalingiems piliečiams, todėl reikalinga užsienio lietuvių parama.

Sekmadienį, gruodžio 10 d. su Landsbergiu susitiko visuomenė Anapilio patalpose. Dalyvavo daugiau negu 2,000 lietuvių, suplaukusių iš Hamiltono, Londono, St. Catherines, Delhi, Windsoro, Kanados vakarų bei kitų vietovių, Landsbergis paskelbė, kas bus daroma su vajaus pinigais. Kanados lietuviai pritarė plojimu. Jis nuoširdžiai padėkojo Kanados lietuviams, Kanados Lietuvių Bendruomenei, kad jie neabejingai ir darniai padeda Lietuvai. Pagalba prasidėjo jau nuo to meto, kai Kanados lietuviai pradėjo finansiniai remti Sąjūdį priešrinkiminiame laikotarpyje ir dabar pastoviai remia Lietuvos valdžią. Dabar Lietuvai kritišku metu ir vėl atėjo į pagalbą su labai stambia auka.

Prezidentas Landsbergis savo asmeninę paramą Pagalbos Lietuvai vajui parodė pats, paaukodamas tam reikalui jam asmeniškai dovanotą Vliko Tautos Fondo Kanadoje 5,000 dol. čekį. Tikimės, kad šis gražus Lietuvos prezidento žestas bus paskata ir kitiems lietuviams bei organizacijoms sekti jo pavyzdžiu.

Arkiv. J. Steponavičius dėkoja

D. Gerb. Prof. J. Račkauskui,

Esame labai dėkingi už Jūsų nuoširdų rūpestį ir meilę, parodytą atsiunčiant Lietuvai gausią vertingų knygų siuntą. Jos mums yra labai brangios ir naudingos, kadangi padės mums susipažinti su savo šventovėmis ir Tėvynės istorija, kuria šiuo metu ypač domisi mūsų jaunimas, o panašios knygos labai retos mūsų krašte.

Teatlygina Jūsų gerumui Dievas gausiomis savo malonėmis.

J. Steponavičius
Vilniaus arkivyskupas

Gabumai įvairioms veiklos sritims atsiskleidžia, sulaukus tam tikro amžiaus. Kaip parodė vokiečių psichologo M. Forvego tyrinėjimai, sulaukus 6 metų, atsiskleidžia gabumai muzikai, truputį vėliau — matematikai ir piešimui. Literatūriniai gabumai išsivysto nuo 13 iki 20 metų. Forvegas tvirtina: tie gabumai yra būdingi visiems atitinkamo amžiaus žmonėms. tačiau daugelis neranda sąlygų juos išugdyti.

ROJAUS PAUKŠČIO GRĮŽIMAS

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENĖ

11

— Bet mama? Juk ji turi šiuo laiku atvažiuoti, aš negaliu daryti tokio žingsnio be jos palaiminimo, aš norėčiau, kad ji čia būtų.

— Ar pakeisi savo nusistatymą, jei ji nesutiks? Ji manęs niekad nenorėjo.

— Mama yra paviršutiniška ir gera, savo vienintelei dukteriai ji gal laukė kokio princo, kaip ir visos motinos. Gal nusivylė, kad išsirinkau paprastą mirtingą žmogų, bet ji mane myli ir tikiu, jog bandys prisitaikyti. Nenoriu tik kad galvotų, kad jos nepaisau, mudvi dar taip mažai esame apie tave kalbėjusios!

— Bet jei ji nesutiktų, prašytų palaukti? Kiekvienu momentu gali tekti apsispręsti dėl bėgimo į Vakarus, aš gi negaliu leisti tau vėl prapulti!

Jūratė nusijuokė tuo nauju skaidriu juoku ir apsikabino Valiaus kaklą.

— Gal tu ir tiesą sakai. Kada mama bus pastatyta prieš įvykusį faktą, ką gi begalės pakeisti? O tu būsi mūsų globėjas ir viršininkas. — Staiga ji surimtėjo. — Valiuk, nejaugi tikrai reikės bėgti? Nejaugi reikės palikti šitą šventą krauju aplaistytą tėvų žemę ir glaustis prie svetimųjų? Iki šiol, nors visi apie tai kalbėdavo, man atrodė, kad manęs tai neliečia, o dabar pradėjau suprasti, kad tai ne juokai,ir kraujas sustingo gyslose. Argi nebėra išeities?

— Gal neamžinai, Jūrate, nežinomi mums Dievo keliai, gal Jis nori išbandyti mūsų meilę savo kraštui. Jei reikėtų bėgti, mes ir vėl grįšime namo, aš pilnai tuo tikiu.

Mažytė Zita jiems jau mojo nuo gonkų, šaukdama į vidų. Visi rengėsi bažnyčion, Jonė pasipuošusi ir iškilminga. Valius paspaudė Jūratės ranką.

— Tai kaip darome, Jūra?

— Pasitarsiu su teta Stase. Negerai mums vieniems tokius sprendimus daryti, jei ji sutinka, tai ir aš sutinku.

Teta Stasė buvo truputį nustebinta staigiu dukteriškos nutarimu, nors jos patyrusios akys daug matė. Tokiu laiku, — pagalvojo, — gal ir gerai mergaitei turėti globėją, jei neturi nei tėvo nei brolių. Valius jai darė gerą įspūdį, o Jūratė nuo jo atvažiavimo tapo visai skirtinga.

Taip tą sekmadienį ir buvo susitarta su kunigu. Kartą nutarus, ilgai laukti nenorėjo, frontas artinosi ir buvo aišku, kad reikės bėgti. Pamažu į skrynias jau buvo dedami atsarginiai rūbai, rūkyti lašiniai, džiovinta duona. Tai ruošė Milvydai savo Jonę ir Varkalų Jūratę. Kitą sekmadienį Jūratė stovėjo prieš altorių džiaugsminga ir truputį virpanti. Ak, ta nežinia, tas noras įžvelgti ateitį, tie nauji kraštai, į kuriuos tenka važiuoti! Dar iki paskutinės valandos vis laukė pasirodant motinos, bet jos nebuvo. Taip ir padavė ranką Valiui, ant kurios jis užmovė tetos Stasės dovanotą seną žiedą — kito neturėjo. Šalia stovėjo jauna ūkininkaitė Jonė, dabar jau Juzės Kavaliūno pati. Vakare visi sugužėjo į Milvydų trobą vakarienei. Ne taip tikėjosi Milvydienė išleisianti savo pirmąją dukterį, ne tokius kraičius manė jai duosianti, dabar gi reikėjo džiaugtis matant juos gyvus ir sveikus. Jūratės ir Valiaus santuoka buvo mažiau pastebėta, — menkiau čia juos pažinojo kaimynai, draugų visai neturėjo. Sėdėjo užstalėje susiėmę rankomis, susirūpinę ateitimi, priblokšti įvykių greitumo.

Kazė Varkalienė atvažiavo trečiadienį. Su savo vežimu buvo prisidėjusi prie kaimynų gurguolės, kurie nesustodami nutraukė vakarų link. Zita vėl buvo pirmutinė pastebėti atvykstančią.

— Teta Kazė!

Jūratė drebančia širdžia puolė pasitikti. Valius liko viduje, — manė geriau tegu viena Jūra praneša naujieną. Per langą matė motinos veidą pasikeičiant, — ne, ji nebuvo labai patenkinta. O gal tai buvo kelionės nuovargis? Valius skubiai išbėgo kieman.

— Mama, dovanokite mums, kad nesulaukėme jūsų. Aš pasižadu Jūratei būti geru vyru. Nepykit, mama, mes nežinojom, kada jūs atvažiuosite, o laikai tokie neramūs... — jis nuoširdžiai bučiavo jos rankas.

Kazė Varkalienė jautėsi, lyg apipilta šaltu vandeniu. Žinia jai buvo labai netikėta, nesugebėjo suvaldyti savo nustebimo ir ašarų. Verkė apsikabinusi Jūratę ir vis stengėsi lyg nematyti Valiaus. Kad tai įvyko be jos, net neperspėjus... gal gi visas šitas išvažiavimas buvo tik vaidyba!

Milvydai nedavė laiko aiškintis. Stasė jau kraustė daiktus, vedėsi į trobą, iš paskos ėjo sumišę Jūra ir Valius. Jūratei buvo nemalonus šis momentas, nes ji žinojo motinos nepalankumą savo vyrui, — o tačiau ką ji galėjo čia padėti?

Troboje, prie vakarienės, nuotaika kiek pasitaisė. Kazei buvo papasakotos visos smulkmenos, ji iš savo pusės pasakojo apie rusų atkirstus miestus, bėgimą ir sunkumus senukų tėvų namuose. Vėl iškilo didelis klausimas — ką daryti? Ar laukti čia pat, ką atneš rytojus, bent kol bus galima, ar trauktis jau dabar, bandyti susisiekti su ten studijuojančiu Mindaugu Varkala ir laikinai stengtis įsitaisyti kokiame vokiečių ūkyje. Rytprūsiuose. Ten rusai jau niekad nesieks.

(Bus daugiau)

Lietuvos Vyčių kuopos Nr. 36 nariai (iš k. į d.): Evelyn Oželis, pirm., Victor Utara, narys, David Gaidas, programos pirm.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Fort Myers, FL

SĖKMINGAS PASIRODYMAS TAUTYBIŲ FESTIVALYJE

Po Kalakuto šventės Naples apylinkėse atgyja ir pagyvėja nuolatinių vietos gyventojų, o jų tarpe ir pasklidusių po įvairius Floridos užkampius ir pakrantes lietuvių veikimas. Neatsilieka ir mūsų, kol kas dar mažiausias, pietinės Floridos vakarų pakrantėje atsiradusių tautiečių susibūrimas. Anksčiau lietuvių gal tik vieną, kitą galima buvo Fort Myers apylinkėse užtikti, o dabar jų yra jau ir Cape Coral, Naples, net Marco saloje.

Pirmas, didesnis šiais metais susitikimas buvo metinis piknikas, lapkričio 7 d. surengtas Lakes parke prie Fort Myers. Piknike buvo aptartas dalyvavimas šių metų tautybių festivalyje, bendros kūčios ir kiti drąsesni užsimojimai. Dalyvavimas festivalyje sukėlė nemažą susidomėjimą, bet kartu ir abejonių, ar pajėgsime ten tinkamiau pasirodyti, ypač kad ir pasiruošimui liko mažai laiko ir, kaip vėliau paaiškėjo, žadėtoji dainininkų grupė iš Atlanto pakraščio negalės dalyvauti. Taip pat paskutiniuoju momentu pritrūko ryžto ir mūsų beveik jau susiorganizavusiai lietuviškų pyragų ir skanumynų kepėjų grupei. Tad kai iš visų rimtai apsvarstytų tos programos iškilesnių pasirodymų beveik nieko neliko, buvo nutarta nors liaudies dirbinių parodėle prie to festivalio prisidėti.

Lapkričio 17-tos dienos rytą grupelė įvairaus amžiaus ir gabumų entuziastų susitiko Fort Myers Centennial Park rajone, kur buvo jau anksčiau sustatytos atviros pastogės – palapinės festivalyje dalyvaujančioms tautinėms grupėms. Visiems žvaliai besidarbuojant, lietuviams skirtoje vietoje buvo sustatyti stalai, įrengimai ir rodiniai, kurie tinkamai sutvarkyti, papuošti ir išdėstyti, bematant užėmė visą tos palapinės plotą. Ant atskirų stalų buvo išdėstyti įvairūs iš Lietuvos atsigabenti medžio rankdarbiai, spalvingos tautinės juostos, reti gintaro dirbiniai bei kiti eksponatai, tarp kurių atsirado įspūdinga, lietuviškais šiaudinukais papuošta Kalėdų eglutė ir atskirai įrengtas montažas – triptikas Lietuvos vaizdų bei senovės istorinių paminklų padidintos nuotraukos ir žemėlapis, istorinė santrauka ir kt.

Parodą papildė reprezentaciniai lietuviški leidiniai, knygos, albumai, kita informacinė medžiaga. Kai kuriuos anglų kalba paruoštus leidinius apie Lietuvą, o taip pat lipinukus ir kitus suvenyrus parodos lankytojai galėjo ten pat ir įsigyti. Visi tie rodiniai, nors ir paskubomis surinkti sudarė dėmesio vertą įspūdį ir susilaukė nemažo dėmesio festivalio lankytojų tarpe.

Bendrą festivalyje dalyvavimo ir parodėlės paruošimo bei eksponatų suradimo darbą koordinavo naujoji Lietuvių laisvės forumo pirmininkė Kristina Krulikienė iš Fort Myers. Eksponatais, jų išdėstymu ir darbu talkino keli darbštesni Forumo nariai: Algis ir Dana Alksniniai iš Marco Island buvo atvežę ir įrengę stalus su informacine medžiaga apie Lietuvą. Dalį tos medžiagos jie platino parodos lankytojams, atsakinėdami į klausimus apie daugeliui net nežinomą kraštą – Lietuvą. Gražina Kligys, taip pat iš Marco salos, buvo išstačiusi įdomių ir vertingų gintaro eksponatų, apie kuriuos ji, kartu su dukterimi Viktorija, turėjo atsakinėti į smalsių žiūrovų klausimus. Irena Lukauskienė, iš Fort Myers, buvo atvežusi dalį įdomesnių medžio dirbinių ir padėjo padengti bei papuošti stalus. Stepas Markus, iš Naples, buvo suprojektavęs ir pagaminęs minėtą rodinį – triptiką. Albina Markus, kartu su kitomis poniomis ir merginomis, padėjo budėti prie stalų. Petras Rudgalvis, iš Cape Coral, buvo ne tik padaręs didesnę dalį kilnojamų konstrukcijų parodėlei, bet pagaminęs ir specialias, stiklo viršumi dėžes gintaro karoliams ir kitiems vertingesniems rodiniams. Jo duktė Debra, gražiais tautiniais drabužiais vilkėdama, efektingai prisidėjo prie svečių ir lankytojų sutikimo.

Parodoje – festivalyje, kurio oficialus pavadinimas buvo „Lee county folk festival", dalyvavo Lee apskrityje ir apylinkėse gyvenančių tautinių grupių atstovų: airių, graikų, italų, lenkų, norvegų, ukrainiečių, vokiečių bei įvairių kitų grupių iš Pietų Amerikos ir Azijos. Visų tų tautybių pasirodymo fone lietuvių „paviljonas" atrodė visai gerai, o kai kuriais atžvilgiais gal net geriau negu kitos, bazariniu stiliumi įrengtos palapinės. Šis mūsų pirmas pasirodymas tame festivalyje buvo sėkmingas ir prisidėjo, kad Lietuvos ir lietuvių vardas tapo labiau žinomas šioje Floridos vietovėje.

S. J. Markus

Miami, Fla.

PAGERBTA A.A. M. GAROLIENĖ

A. a. Marcelė Garolienė buvo dosni klubui ir visiems pagalbos prašantiems. Lapkričio 4 d. St. Francis bažnyčioje įvyko pamaldos už a.a. Marcelės sielą. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė pranciškonų provinciolas tėvas Placidas Barius. Muz. Algiui Šimkui vargonuojant, giedojo „Bangos" choras.

Velionę pagerbiant, visiems klube atsilankiusiems pietūs buvo duodami veltui; už juos atsilygino a.a. Garolienės krikšto dukra Emilija Sadonis. Visus pasveikino pirm. Elena Jonušienė. Vicepirm. Alice Lopez papasakojo Garolienės gyvenimo bruožus ir jos dosnumą klubui ir „Bangos" chorui. Choras, vadovei muz. Danutei Liaugminienei akompanuojant, padainavo: „Tėviškėlė", – Budriūno, „Oi žiba žiburėlis", – Naujalio, „Tremtinio malda", – Palio, „Op, op, kas ten", – Naujalio ir „Prisiminimas", – Gudauskienės. Dainininkės sulaukė daug katučių, o vadovei Liaugminienei ir Sadonienei buvo prisegtos gėlės. Pietų pelnas ir gautos piniginės aukos paskirtos Lietuvos vaikų ligoninėms.

Gunda K.

Daytona Beach, FL

RŪPINAMASI SVEIKATOS REIKALAIS

Lapkričio 26 d. Prince of Peace parapijos mokyklos salėje Ormond Beach, dr. Vytautas Majauskas šio telkinio lietuviams skaitė paskaitą „Storosios žarnos vėžys ir kaip jis iš anksto susekamas". Paskaitoje pavyzdžiais buvo parodyta storosios žarnos problemos, pirmieji vėžio simptomai ir kaip žmogus turi tokiais atvejais elgtis. Iš anksto susekamas vėžys. Laiku, dažniausia operacijos būdu, ji pašalinus, žmogus gali ilgai po to gyventi. Vėžio problemos buvo parodyta ir specialiame filme. Po paskaitos, dr. Vytautas Majauskas to pageidaujantiems išdalino preparatus bei informacijas, pagal kurias, atlikus tam tikrus formalumus, Halifax ligoninės laboratorijoje nemokamai galima pasitikrinti storosios žarnos problemas. Paskaita susilaukė gausių klausytojų dėmesio ir pageidavimų, kad ir ateityje būtų tokios paskaitos sveikatos reikalais ruošiamos. Dr. Vytautui Majauskui, jau nebe pirmą kartą skaitančiam paskaitas sveikatos reikalais, visų vardu nuoširdžiai padėkojo LB Daytona Beach apylinkės pirmininkas Juozas Paliulis.

Jurgis Janušaitis

Monogamija nepatinka afrikietėms moterims. Viena mokytoja iš Ganos išspausdino straipsnį, kuriame įrodinėjo, kad monogamija uždeda per daug pareigų moteriai. „Vyras suteikia labai daug darbo, kurio viena moteris nesugeba pakelti. Dviem arba trim moterims lengviau išauklėti vaikus, užsiimti namų ūkiu, be to, vienybėje jėga..."

Šv. Pranciškus Salezietis

Clevelando žinios

„GRANDINĖLĖ" ŠOKA

Po praėjusią vasarą sėkmingo dalyvavimo tryliktoje dainų-šokių šventėje Lietuvoje, „Grandinėlė" tęsia savo tradiciją, dalyvaudama Clevelando miesto tautiniuose festivaliuose.

Šių metų festivalis vyko lapkričio 30 d., profesionalių pastatymų lankomame Palace teatre. Festivalį organizavo Clevelando tautybių paslaugos centras (Nationalities Service Center). Jo direktorius – Algis Rukšėnas.

„Grandinėlės" šokėjai, gražiai pasirodę šio festivalio programoje, kitos dienos vakare vėl šoko ištaigingame, tarptautinei reprezentacijai skirtame TRW bendrovės centre, Lyndhurst mieste. Ten vyko labdarybės reikalams surengta Ethnic Extravaganza. Svečiai, susimokėję už įėjimo bilietus nuo 125 iki 250 dolerių, buvo vaišinami etniniais valgiais, paruoštais geriausių Clevelando restoranų ir linksminami Karamu teatro, Fairmount centro ir „Grandinėlės" šokėjų.

„Grandinėlės" atlikta programa, įjungusi į šokį ir dalį publikos, buvo labai sėkminga.

Šiuo metu grupei vadovauja Renė Motiejūnaitė-Booth, jai šokius mokyti padeda Audra Gedrytė. Grupės aprangą tvarko Janė Motiejūnienė ir Birutė Vedegienė. Savaitgalio pasirodymuose dalyvavo 12 merginų ir 8 vyrai šokėjai.

A. S.

Turėkite kantrybės. Negalima viena diena nusikratyti blogų įpročių ir netobulumų. Nebūkite per daug puikūs, tikėdamiesi taip greit pažaboti prigimti.

Šv. Pranciškus Salezietis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Ieškantiems žinomas ir patikimas vardas.

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*
RIMAS L. STANKUS
(312) 586-5959 (708) 425-7161
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Lemonte naujas, 2 aukštų namas, 1 akro sklypas!
Puikus namas, daugybė patogumų: centr. šaldymas, židinys, „whirpool", neutralios spalvos kilimai, langai stoge, ąžuolinės durys, ištisas rūsys. Turite pamatytį **$249,900**

Žavus Viktorijos stiliaus namas! 3 mieg. kamb., pilnai atremontuotas; jauki veranda; gražus kiemas ir 2 auto. garažas. **$129,900**
OLSICK & CO., REALTORS®
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439 Century 21
(708) 257-7100

IEŠKO DARBO

Pagyvenusi moteris ieško bet kokio darbo.
Tel. 1-708-423-9738

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

FOR SALE

Parduodamas 1984 m. laidos automobilis Chevrolet Caprice Classic. Kaina tik $680. Skambinti **(312) 434-3062.**

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BAČEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
ONE STOP REAL ESTATE, INC.
Norintieji pirkti ar parduoti namus, prašau kreiptis į **BUDRAITĮ.**
312-778-3971 arba 312-767-0600

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Century 21 — KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

LIETUVA AMERIKOS TELEVIZIJOJE
Vertingiausia šių metų Kalėdų dovana dviejų valandų istorinis-dokumentinis filmas, rodąs lietuvių pastangas atstatyti Lietuvos nepriklausomybę. Dramatiškos demonstracijos Bostone, Vilniuje, Maskvoje. Prez. V. Landsbergio ir min. pirm. K. Prunskienės interviu su amerikiečių reporteriais. Senatorių diskusijos su politbiuro atstovais. Prez. G. Bush ir M. Gorbačiovo pasisakymai Lietuvos atžvilgiu. Pabaigoje Lietuvos vaizdų, žodžio ir dainų montažas. Įrekorduota VHS video kasetėje. Meniškai paruošta, plačiai ir teigiamai aprašyta „Drauge" š.m. rugsėjo 28 d. Štai keletas asmenų, kurie užsisakė „Lietuvą Amerikos Televizijoje", rašo: S. Paketuras iš West Lorne Kanados „Puikus istorinis prisiminimas mums ir mūsų vaikams. Garbė Jums už tai"! S. Liutkus iš Waterbury, CT, užsisakydamas antrą kasetę, „Dieve, laimink Jus už tokį gerą ir gražų darbą". V. Kažemėkaitis iš Racine, WI: „Keletą kartų žiūrėjau. Daug darbo įdėjote, bet tikrai vertingą ir gražią vaizdajuostę paruošėte. Pagarba Jums už pasitarnavimą mūsų tautos istorijai". Kasetės kaina su persiuntimu **$35.00.** Čekį su adresu siųsti:
F. Kontautas
747 E. Broadway
So. Boston, MA 02127
Tel. 617-268-5876

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5½% SAVINGS ACCOUNT
Paid and Compounded Quarterly
see us for HOME financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME
INSURED
Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

VILNIAUS UNIVERSITETO ANSAMBLIS
Vilniaus Universiteto Dainų ir Šokių ansamblis
Atlieka: Kepurinę, Brolio sode, Du raitu jojo, Leliūnų Kadrilis, Parovėja, Rolenderis, Pjesė skrabalams, Untytė, Į šventę, Kadrilis ir polka, Jaunimo šokis.
Meno vadovas ir dirigentas — Vidas Aleksandravičius. Choro vadovas ir dirigentas — Vytautas Abaris. Kanklių grupės vadovė — Daiva Čičinskienė. Orkestro vadovas — Kastytis Mikiška.
Kasetė — stereo, 1989. Kaina su persiuntimu 12 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

1991 m. SKRYDŽIAI IŠ VOKIETIJOS Į LIETUVĄ
Hamburgas-Ryga-Vilnius ir atgal kiekvieną šeštadienį nuo balandžio 27 d. iki spalio mėn.
Viena savaitė VILNIUJE kainuoja
DM (vok. markėmis)
nuo **1,398.00**
Savaitė KLAIPĖDOJE
nuo **1,298.00**
Savaitė PALANGOJE
nuo **1,148.00**
KREIPKITĖS Į
SCHNIEDER REISEN
SCHOMBURGSTR, 120
D-2000 HAMBURG 50
TEL. 040/38020637
FAX. 040/388965

TORGSYN 5542 Geary Blvd., San Francisco, CA 94121
Telefonai; 415-752-5546, 415-752-5721, 415-752-5721 (FAX)

MES TURIME SOV. SĄJUNGOJ POPULIARIAUSIAS PREKES!

VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS!

Jūsų draugams ir giminėms Lietuvoje trūksta maisto. Pripildykit jų tuščius šaldytuvus dabar! Nėra muito! Prekės pristatomos į namus veltui! Pristatymas trunka 5 dienas Maskvos rajone, arba 15–20 dienų kitose USSR respublikose:

TV, VCR'S
TELEFONAI
CAMCORDERS
Voltažas 127/220
TV PRIIMTUVAI
per sateliltą Europai

MAISTO SIUNTINYS #1
(importuoti produktai)
$152 su pristatymu

Importuotas kumpis	1 sv.
Importuota dešra	2.2 sv.
„Mincemeat"	0.75 sv.
Dešrelės („Frankfurters")	1 sv.
Daniškas sūris	0.88 sv.
Troškinta jautiena	1.1 sv.
Mėsa baltame padaže	1.1 sv.
Malta pupelių kava	1.1 sv.
Tirpstanti kava	0.44 sv.
Kondensuotas pienas	0.75 sv.
Importuota arbata	1.1 sv.
Kakava	1.1 sv.
Sausi prieskoniai	1 box
Importuotas šokoladas	1 box
Šokoladiniai pyragaičiai	1.1 sv.
Grikiai arba spageti	2.2 sv.

TAIP PAT GALIMA SIŲSTI:
* Prancūziški vaistai
* Šeimos vaistinėlė (kit)
* Vaistai vaikams (kit)
* Maistas vaikams (kit)
* Automobiliai (LADA) nuo $5,600
* Šaldytuvai nuo $500
* Health Spa pasiteiraukite
* Kondominiumai Pasiteiraukite
* Indų plovimo mašinos nuo $500
* Skalbimo mašinos nuo$550
* Mini-traktoriai nuo $2,000
* Įvairios prekės Pasiteiraukite

Žemiausios kainos JAV-bėse. Priimam užsakymus telefonu iš visų JAV miestų ir iš kitų kraštų. Parduodame automobilius giminėms Sov. Sąjungoj. Pervedame pinigus.

Mūsų parduotuvė siunčia visokių rūšių radijus ir elektroninius prietaisus į Sov. Sąjungą su apmokėtu arba neapmokėtu muitu.

KOMPIUTERIAI
Su rusišku raidynu

Valandos: pirm.–trečd. 11–6, ketvirtd.–šeštd. 11–7

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643
Tel. 312-238-9787

Šventų Kalėdų švenčių proga sveikiname savo klientus ir visus geros valios lietuvius. Linkime džiaugsmingų ir sveikų Naujųjų 1991-jų Metų!

Bendrovės savininkai:
ALEKSAS IR VENA LAURAIČIAI

Tarnautojai:
Rūta Galinaitienė
Audronė Gulbinienė
Violeta Fiedler
Vytautas Lauraitis

Vilniaus delegacija, kuri pasirašė draugystės sutartį su Madisono miesto valdyba, prie Jaunimo centro Laisvės paminklo. Delegaciją lydėjo Leonas Maskaliūnas ir Bronius Juodelis.

SPAUDOS LAISVĖ RYTŲ EUROPOJE

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Lapkričio 7 d. Chicagos miesto centre (John Marshall teisės mokyklos patalpose) vyko trečioji žurnalistikos ir teisės konferencija. Šių metų tema buvo spaudos teisės rytų Europoje. „Chicago Tribune" dienraščio Howard Tyner pravedė simpoziumą, kuriame dalyvavo trys žurnalistai iš Rytų Europos. Jie lankėsi JAV-se, iš jų du kaip stipendininkai (Alfred Friendly Press Fellowships). Visi trys kalbėjo publikai angliškai.

Andrzej Wroblewski yra Varšuvoje leidžiamo ekonomijos žurnalo „Gazeta Bankowa" redaktorius, kuris daugelį metų dirba žurnalistinį darbą ir vienerių metų bėgyje (dėl cenzūros priežasčių) buvo atleistas iš darbo. Dmitrij Pogar dirba Budapešte leidžiamo „Nepszabadsaj" redakcijoje. JAV-se jis turėjo progos padirbėti „USA Today" laikraščio redakcijoje. Yevgenia Albots yra „Moscow News" korespondentė. Savo stipendijos laikotarpio metu ji turėjo progos padirbėti „Chicago Tribune" redakcijoje.

Y. Albots pranešė, kad nuo lapkričio mėn. „Moscow News" pardavinės akcijas. Tai bus pirmas toks atvejis. Ji sakė, kad nuo 1917 m. ir ilgai po to Rusijoje nebuvo spaudos laisvės. 1987 m. buvo žinoma, kad egzistuoja maždaug 15-20 pogrindžio spaudos leidinių. 1989 m. buvo 548. Nuo 1990 m. leidžiama jau 1000 skirtingų laikraščių, neskaitant privačios nuosavybės laikraščių. Nors oficialiai nėra valdžios cenzūros, nėra ir pilnos spaudos laisvės.

D. Pogar minėjo, kad Vengrijoje įvykusių pasikeitimų negalima išbraukti. Kiekvienas pasipriešinimas (1956 m., 1989 m., 1990 m. sausio mėn.) atnešė savo vaisių. 1945-48 m. ir trumpam dviejų savaičių laikotarpy 1956 m. Vengrijoje buvo daugiapartinė sistema, kuri garantavo spaudos laisvę. Šiuo metu Vengrijoj vyksta įdomi banga — vokiečių ir prancūzų susidomėjimas vengrų spauda. Vokiečiai yra 41% dalininkai laikraščių, kuriems dirba. Asmeninė atsakomybė daugeliu atžvilgių pakeitė valdžios cenzūrą. Laikraščiai negali būti įtakingi, jeigu jų leidėjas yra kuri nors politinė partija.

A. Wroblewski redaguojamas žurnalas tapo pirmuoju, leidžiamu bendromis jėgomis („joint venture") su prancūzų grupe „Expansion". Jis sakė, kad trūksta žurnalistų atskaitomybės. Būtų geriau turėti oficialų cenzūros įstatymą. Tada žurnalistai žinotų, kur jie stovi. Kiekviena partija šiuo metu nori savo laikraščio. Dėl Pogar užsiminimo apie svetimtaučius, perimančius Rytų Europos laikraščius, jis sakė, kad baimė daugiau nacionalinė ir ekonominė negu politinė. Be to, kas pačiuose kraštuose pirks laikraščius ir kokius skirtumus jie galėtų įgyvendinti? Čia daugiau tų kraštų parapijinė baimė, skaitytojai beveik schizofreniški, žurnalistai savanaudiški.

Klausimų iš žiūrovų buvo nemažai. Klausytojų tarpe buvo ir lietuvių. Viena moteris apgailestavo, kad simpoziume nedalyvavo žurnalistų iš Lietuvos ir paklausė, kodėl žinios iš Lietuvos dar rašomos su Sovietų Sąjungos antrašte. Howard Tyner minėjo, kad tokie klausimai ne visai į popietės temą, bet atsakė, kad antraščių reikalas tai nemaloni politinė realybė.

Žiūrovams buvo labai įdomu svetimtaučių nuosavybės klausimas. Kiek galima būti savininkais (ne daugiau 40-50%). Toks kontraktas beveik neišvengiamas — pasirašai sutartį su tuo, kurio piniginė didžiausia, kuris gali parūpinti technikos. Y. Albots taip pat minėjo, kad šiuo metu, kai yra popieriaus trūkumas, vyksta popieriaus fabrikų papirkimai, kad valdžia gali kontroliuoti laikraščius ne tiek per cenzūrą, kiek per popieriaus kontrolę. Buvo dar ir kitų klausimų apie laikraščių atsakomybę teisės atžvilgiu.

Žurnalistai prisiminė senus laikus, kai laikraščio redakcijos pastatas skersai gatvės nuo partijos rūmų, kai su cenzūrą pildančiais reikėdavo susiginčyti dėl kiekvieno išsireiškimo. (Ar galima tą sakyti, tą minėti, kaip išsireikšti?) Nors kai kas pamažu keičiasi, faktas, kad šie žurnalistai iš viso atvirai kalbėjo, parodė pasikeitusius laikus.

LAIŠKAS

NE VADOVAS, BET ATSTOVAS

„Draugo" gruodžio 4-tos dienos numeryje, pirmajame puslapyje, straipsnyje „Prez. Landsbergis susitinka su prez. Bushu" skaitau: „Pasiuntinybės vadovas Stasys Lozoraitis tvarko jo darbotvarkę". Stasys Lozoraitis nėra „pasiuntinybės vadovas", o Lietuvos atstovas Washingtone chargé d'affaires titulu. Nežinau, kas dėl tokio šios žinios teksto kaltas, bet, jei neteisingai parašyta žinia ateina iš kokios žinių tarnybos, laikraščio redakcijos pareiga yra ją pataisyti. Mes visą laiką rūpinamės, kad Lietuva būtų pripažinta, o kada reikia tą pripažinimą pripažinti, patys imam ir parašome niekus.

Arvydas Barzdukas

Red. pastaba. Tikslus vertimas prancūziško „chargé d'affaires" yra reikalus vedantis įgaliotinis. Jis yra Pasiuntinybės vadovas, o Lietuvos atstovas.

ETIKOS TAISYKLĖS COOK TARNAUTOJAMS

Cook apskr. klerkas David Orr paskelbė, kad įvedamos svarbios etikos taisyklės tarnautojams. Tarnautojai neturi teisės panaudoti savo tarnybos autoriteto ir daryt įtakos vyriausybės veiksmams. Uždraudžiamas reiškimas pageidavimų kokių dovanų ar malonių. Draudžiama ką samdyti pagal politinius įsitikinimus, o ne pagal sugebėjimus, draudžiama iš tarnautojų rinkti aukas savo politinių laimėjimų siekiams finansuoti. Už šių taisyklių laužymą tarnautojas gali būti atleistas. Be to, norima palengvinti registravimąsi balsavimams, pavedant teisę daryt sąrašus ir bibliotekose.

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui" lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams"

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

A.†A.
ANDRIUS BLIUDŽIUS

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad š.m. gruodžio 12 d., mirė agronomas Andrius Bliudžius, sulaukęs 75 m. amžiaus.

Velionio kūnas pašarvotas Harris laidotuvių namuose 15451 Farmington Road, Livonia, Michigan. Lankymo valandos gruodžio 14 d., penktadienį, nuo 3 iki 9 val. vakaro. Rožinis ir atsisveikinimas 7 val. vakare. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 15 d. Po atsisveikinimo laidotuvių namuose ir po šv. Mišių 10:00 val. Dievo Apvaizdos bažnyčioje, velionis bus palaidotas Holy Sepulchre kapinėse.

Praneša nuliūdusios: **žmona Stasė ir dukra Vida su šeima.**

Laidotuvių direktorė Yolanda M. Zaparackienė, tel. 313-554-1275.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ANELĖ LIAUBIENĖ

Jau suėjo penkeri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Žmoną, Motiną ir Močiutę, kurios netekome 1985 m. gruodžio 17 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus aukojamos pirmadienį, gruodžio mėn. 17 d. 8:30 val. ryto Švč. M. Marijos Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose mišiose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Anelę.

Nuliūdę: **vyras, posūnis, dukterys ir anūkai.**

A.†A.
ELENAI GERHARDIENEI

mirus, gilią užuojautą reiškiame jos vyrui ir seserims ADAI STRIJAUSKIENEI ir SOFIJAI VAŠKIENEI.

Elena Velbasienė
F. Zeikuvienė
Vytautas Augustinas

Padėkos ir Prašymo Pamaldos
ruošiamos šv. Kalėdų metu — gruodžio 25 d., iki sausio 1 d. imtinai
Marijonų koplyčioje prie „Draugo"

Prašau įjungti mano atžymėtas intencijas į kalėdines oktavos šv. Mišias ir maldas:

- ☐ Padėka Dievui už šiuos metus
- ☐ Padėka Marijai už globą
- ☐ Padėka už gautas malones
- ☐ Padėka už taiką pasauly
- ☐ Už lietuvius Sibire, gyv. ir mir.
- ☐ Už šeimos mirusius
- ☐ Už vaikus
- ☐ Prašant laiming. ateinančių metų
- ☐ Prašant sveikatos
- ☐ Prašant ramybės šeimoje
- ☐ Prašant santūrumo malonės
- ☐ Prašant Lietuvai laisvės
- ☐ Prašant pašaukimų į dvasinį luomą
- ☐ Ypatinga intencija

Mano kalėdinė auka Oktavai .....
Vardas, pavardė .....
Adresas .....
.....

MARIAN FATHERS, 6336 S. Kilbourn Ave. Chicago, IL 60629

ST. MARY & EVERGREEN MONUMENT COMPANY

9100 SOUTH KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, ILLINOIS 60642
708/422-7146 OR 312/233-3015
(CORNER OF 91ST & KEDZIE)

JAU 80 METŲ PREKIAUJAME „ROCK OF AGES"

- Paminklai
- Antkapiai
- Mauzoliejai
- Bronzinės atminimo lentos
- Dvigubos atminimo lentos
- Antkapių rašai
- Laikini antkapiai
- Valymas
- Antkapiai ir paminklai pagal užsakymą

Paminklų apžiūrėjimo kambarys

AUKŠTOS KOKYBĖS ANTKAPIAI PRIEINAMOMIS KAINOMIS
Pirmad—penkt. 9:00 v.r. — 4:30 v. p.p.
Šeštd. — 10:00 v.r. — 4:00 v. p.p.
Sekmad. — 11:30 v.r. — 3:30 v. p.p.

*** APTARNAUJAME VISŲ RELIGIJŲ KAPINES**
Vienintelė paminklų prekyba pietinėje miesto dalyje

A.†A.
JUOZAS BALTRAMONAITIS

Gyveno Chicagoje, Beverly apylinkėje, anksčiau Australijoje.

Po ilgos ligos mirė 1990 m. gruodžio 12 d., 8 val. vakaro, sulaukęs 85 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kybartuose. Amerikoje išgyveno 20 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Adelė Lopetaitė, seserys Elena Dubauskienė ir Matilda Barskevičienė su šeimomis; brolis Augustinas Baltramonaitis ir kiti giminės ir draugai.

Kūnas pašarvotas penktadienį, gruodžio 14 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruodžio 15 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **žmona, seserys, brolis.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke

Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS — DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS — LAWRENCE C. GASUNAS

APLINK MUS

x Kun. J. Juozevičius gruodžio 16 d., sekmadienį, 11 val. atnašaus kalėdines šv. Mišias California Gardens senelių namuose, 2829 S. California Ave. Akordeonu pritars Tomas Strolia (ne Faustas Strolia, kaip buvo paskelbta). Lietuvos Dukterys rūpinasi šį patarnavimą kuo geriausiai atlikti.

x Lietuvos Vyčių 36 kuopa turės Kalėdų švenčių pobūvį gruodžio 17 d., pirmadienį, 7:30 val. vak. ir paprastą susirinkimą Brighton Parke. Vakaru rūpinasi Frank Grigalunas, kad viskas būtų gražiai atlikta.

x Jaunas muzikas Darius Polikaitis diriguos ne tik pačiam Dainavos ansambliui, bet ir solistei Gaižiūnienei, Donelaičio mokyklų chorams ir pilnam orkestrui per religinį koncertą. Koncertas bus sekmadienį, gruodžio 16 d., Brighton Parko parapijos bažnyčioj. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

x Dr. Marija Ringus, Chicago, Ill., „Draugo" rėmėja, garbės prenumeratorė, pratęsdama prenumeratą, paaukojo 50 dol. Nuoširdus ačiū.

x Anelė Kručas iš Chicago, Ill., buvo atvykusi į „Draugą", pratęsė prenumeratą ir paaukojo 50 dol. lietuviško žodžio palaikymui. A. Kručą skelbiame garbės prenumeratore, o už paramą labai dėkojame.

x Jadvyga Poškienė, Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus bei pažįstamus su Šv. Kalėdomis ir Naujais 1991 Metais. Linki sveikatos ir sėkmės Naujuose Metuose. Vietoj sveikinimo kortelių skiria 50 dol. „Draugui".

x A.a. Elenos Juškienės pirmųjų mirties metinių prisiminimui, šv. Mišios už jos sielą bus aukojamos gruodžio 17 d., pirmadienį, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos bažnyčioje, Southfield ir St. Joseph katalikų bažnyčioje Stuart, Floridoje. Giminės ir draugai prašomi tą dieną pasimelsti už a.a. Elena.

(sk)

x Chicagos akademikių skaučių draugovė kviečia visas suinteresuotas studentes, norinčias tapti kandidatėmis, atvykti į tradicinę arbatėlę gruodžio 16 d. 1 v. p.p. pas t.n. Indrę Rudaitytę, **5620 W. 100 St., Oak Lawn, Il, tel. 708-425-4077.**

(sk)

x „Kalba Vilnius". Klausykite Grundig radijais. 6 modeliai. **Gradinskas, 2512 W. 47 St., Chicago, IL 60632, tel. 312-376-1998.** Garantuotas visų vokiškų aparatų taisymas. Pirmiausia — paskambinkit.

(sk)

x NIDA, lietuviško maisto parduotuvė, sveikina visus savo klientus ir draugus su šv. Kalėdom ir N. Metais. Kviečiame atsilankyti ir pasirinkti įvairių patiekalų Kūčių ir kalėdiniam stalui. Turesime įvairios žuvies, silkių, ungurio ir lašišos; įvairių mišrainių, mėsos ir paukštienos vyniotinių; keletą rūšių tortų, pyragų, sausainių ir mūsų keptų eglučių. Parduotuvės darbo val.: 8 v.r.–6 v.v. Atidaryta: gruodžio 23, sekmad.; gruodžio 24 d. atdara 8 v.r.–4 v. p.p. Po švenčių pradedame dirbti gruodžio 28 iki gruodžio 31 d. imtinai. Linksmų švenčių! **NIDA, 2617 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-476-7675.**

(sk)

x Prel. Jonas Kučingis iš Los Angeles sveikina su šv. Kalėdomis red. kun. P. Garšvą ir visą redakciją linkėdamas ištesėti spaudos darbuose. Ta proga spaudai paremti „Draugui" siunčia didesnę auką, už kurią visa redakcija ir administracija labai dėkinga.

x Dr. Antanas Razma, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, ir dr. Tomas Remeikis, Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas, praėjusį savaitgalį buvo nuvykę į Washingtoną, dalyvavo Lietuvos Aukščiausios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio priėmime Lietuvos atstovybėje ir turėjo privatų pasitarimą su V. Landsbergiu.

x „Salome" yra R. Strausso opera, kurią iš Metropolitan operos scenos šį šeštadienį 12 val. dieną galėsime girdėti transliuojant per WFMT radijo stotį 98.7 FM bangomis. Dirigentas bus James Conlon, o pagrindines partijas dainuos Hildegard Behrens, Helga Dernesch, Graham Clark, Mark Baker. Šio sezono šeštadienio operos yra taip pat transliuojamos ir per Londono, Kopenhagos ir Ženevos radijo stotis. Todėl pirmą kartą europiečiai galės girdėti Amerikos operų spektaklius.

x Žmogaus sveikata, jo gyvenimo sąlygų gerumas, amžiaus ilgumas ir laimė daugiausia priklauso nuo elgesio išmintingumo. Kaip pranešta, Lietuvio sodyboje Alvudo bibliotekoje trečiadieniais veikia išmintingumą savyje ir artime didinanti pasiryžėlių grupė, vadovaujama gyd. Algirdo Statkevičiaus. Pranešimai minimu reikalu gali vykti ir neakivaizdiniu būdu. Rašyti minėtam gydytojui: 6515 S. California Ave., Chicago, IL 60629. Visa reikiama informacija gali būti prisiunčiama paštu.

x Lietuvos krikšto jubiliejaus apžvalginis leidinys — vertinga kalėdinė dovana čia ir Lietuvoje. Kaina dabar tik $8 (persiuntimas $2). Užsakymus siųsti: **B. Polikaitis, 7218 S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629, tel. 312-434-5719.**

(sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiui. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, įskaitant bilietus į kitus miestus — lėktuvais, traukiniais ar autobusais — skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**

(sk)

x „ŽAIBAS" NR. 6 — MAISTO PRODUKTAI bus pristatyti jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje **10 darbo dienų laikotarpyje.** 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 6 sv. ryžių, 29 oz. dėžė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dėž. džiovintų slyvų, 2 dėž. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dėž. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina $100.00 — kreiptis **„ŽAIBAS" 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Telefonas (708) 430-8090.**

(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161.**

(sk)

x RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI — aukštos kokybės. Pristatome į namus Lietuvoje — $84.00. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Dipl. teisin. Marijonas Šnapštys, žmona Nijolė, dukros Vytė, Rūta linki savo giminaičiams, bičiuliams, kolegoms teisininkams ir bendraminčiams tyro kalėdinio džiaugsmo, o Naujuose 1991 Metuose geros valios nariams patirti jų svajotos laimės.

x Ona ir Vytautas Šuopiai, Melrose Park, Ill., šv. Kalėdų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami nuotaikingų švenčių, sveikų ir laimingų Naujų 1991 Metų.

x Vladas ir Danutė Darai, šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami linksmų švenčių, laimingų ir sveikų 1991 Naujų Metų. Vietoj kalėdinių kortelių skiria auką „Draugui".

x Sofija ir Antanas Valiai, šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga sveikina draugus, kaimynus, bendraminčius ir pažįstamus ir nuoširdžiai linki Aukščiausiojo palaimos ir sėkmės. Vietoj siuntinėjimo kortelių aukoja spaudai 20 dol.

x Dzūkų draugija, Chicago, Ill., šv. Kalėdų švenčių proga sveikina „Draugą", linki visam jo štabui ir toliau sėkmingai dirbti lietuvybės išlaikymo darbą išeivijoje. Ta proga aukoja 50 dol. dienraščiui.

x Joniškiečių Labdarybės ir kultūros klubas, Chicago, Ill., šventų Kalėdų ir Naujųjų 1991 Metų proga skiria „Draugui" 25 dol. auką.

x Našlių ir Našliukių klubas, Chicago, Ill., Kalėdų švenčių proga linki visiems džiaugsmingai jas atšvęsti, o Naujus Metus sveikai sutikti. Ta proga „Draugui" siunčia 25 dol. auką.

x Maria Mogenis, Belleville, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 25 dol. auką ir palinkėjo visam „Draugo" personalui „Kristaus atėjimo šviesos, o Naujuose Metuose težiba nauja saulė ir naujomis žvaigždėmis". Ačiū už linkėjimus ir auką.

x Pristatome Lietuvoje tik naujus automobilius. Visų firmų mašinos **pigesnės** negu Vilniaus dolerinėje 20–30%. Visos su garantija. Keičiame aukštu santykiu dolerius į rublius. **Parūpiname butus** giminaičiams. Skambinkite iki 12 val. dienos tel. **(312) 434-8618.**

(sk)

x Ieškoma moteris prižiūrėti naujagimį Phoenix mieste, Arizonoje. Kreiptis: vakarais Phoenix, tel. **602-957-7014** arba bet kuriuo laiku **708-246-1551.**

(sk)

x Select Wines & Liquors, 3018 Hobson Rd., Woodridge, IL 60517 pristato gėrimus lietuvių pobūviams urmo kaina. Kreiptis: **Vytas Miceika, tel. 708-969-3880.**

(sk)

x Talman Deli sveikina visus Kalėdų šventėje ir linki sveikų ir lietuviškai darbingų 1991 metų. Priimami užsakymai Jūsų Kūčių ir kalėdiniam stalui. Kviečiame apsilankyti ir pasirinkti įvairių vietinių ir užsieninių gaminių: daržovių ir žuvų mišrainės, įvairiai pagaminta žuvis ir silkės, rūkytas ungurys. Paukštiena ir kiti mėsos gaminiai, užsieniniai ir mūsų gamybos sausainiai, pyragai, tortai, raguolis. Didelis pasirinkimas kavos ir daug kitų skanėstų. **Talman Deli, 312-434-9766, 2624 West Lithuanian Plaza Crt.** Parduotuvės — Deli darbo valandos: kasdien nuo 8 v.r. iki 6:00 v.v. ir nuo 9 v.r. iki 2 v. p.p. sekmadieniais. Kūčių vakarą, gruodžio 24 d., nuo 8 v.r. iki 4 v. p.p. Kalėdų dieną — uždaryta. Sveikiname ir linkime gerų švenčių!

(sk)

Po muz. Andriaus Kuprevičiaus koncerto Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Iš kairės: St. Baras, pianistas prof. A. Kuprevičius, S. Deveikytė Zubovienė, N. Martinaitytė, R. Zubovas ir St. Balzekas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GERAI PAVYKĘS ST. BARO PAGERBIMAS

Kiekvieneriais metais Balzeko Lietuvių kultūros muziejus parenka vieną asmenį ir jį išskirtinai pagerbia. Šiuo būdu yra pasiekiami keli tikslai. Pirma, yra pagerbiamas dar gyvas žmogus (dažniausiai mes susiprantame po mirties pagerbti), kuris yra to pagerbimo vertas. Antra, muziejus parinkdamas ir nelietuvių kilmės žmogų, bet lietuviams draugišką ir nusipelniusį, praplečia savo ir lietuvių draugų būrį. Ir trečia, pagerbimo proga yra rengiamas banketas, kurio tikslas yra pinigų sutelkimas. Nei aiškinti nereikėtų, kad muziejaus išlaikymas yra brangus ir išlaidingas. Taip pat aiškinti nereikėtų, kad muziejus atlieka didelį propagandinį darbą. Jis yra galbūt vienintelė lietuviška institucija, kuri yra įtraukta į Chicagos lankytinų vietų sąrašą. Taip pat muziejus yra gal vienintelė vieta Chicagoje, kur susitinka visų kartų lietuviai ir žmonės, kurie yra su lietuviais susirišę.

Šiais metais buvo parinktas solistas St. Baras. Jis lietuviškai visuomenei yra gerai žinomas. Dar neužmiršome tų laikų, kada jis dominavo Chicagos Lietuvių operos scenoje. Jo nuopelnai yra dideli ir Lietuvių fondo augime. Jo vadovavimo metu fondas šoktelėjo pirmyn dideliais šuoliais. Jo pastangomis buvo surasti tie stambieji aukotojai, kurių pavardės jų pageidavimu nebuvo paskelbtos. Jam vadovaujant, fondas išaugo jau į penkių milijonų instituciją. Savaime aišku, kad fondas nėra vieno asmens sukurta institucija. Jis yra didelė susipratusių lietuvių šeima. Bet kad ta šeima augtų ir stiprėtų, reikėjo jai visuomenės pasitikėjimo. Jis buvo vienas iš tų, kuriam visuomenė pasitikėjo.

Dainininko kelią jis pradėjo dar Lietuvoje. Yra sakoma, kad Kipras Petrauskas išgirdęs jo balsą, pasakė: „Čia mano būsimasis įpėdinis". Pokario metais jis plačiai koncertavo Vokietijoje ir buvo su koncertais Anglijoje. Atvykus į Ameriką, teko susipažinti su sunkiu fiziniu darbu, nes reikėjo išlaikyti šeimą. Dirbo prie gyvulinių vagonų remonto. Kiek sąlygos leido neapleido ir savo balso. Nežiūrint didelių finansinių sunkumų, 1956 m. išvyko į Romą ir sėkmingai lavino balsą. Grįžęs iš Italijos įsijungė į Lietuvių operą. Muzikos kritikai, kurie girdėjo jį dainuojant, visi turėjo tik geriausius atsiliepimus. Tuo gal ir būtų pasibaigę, jeigu Justinas Mackevičius, Sr., nebūtų 1958 m. išgirdęs jo Marquette Parko bažnyčioje (per laidotuves) giedant. Mackevičius, jį išgirdęs, nutarė, kad žmogus, kuris turi tokį balsą, turi turėti ir kitų gabumų. Su juo pasikalbėjęs, pasiūlė jam tarnybą Standard Federal banke. Jis čia parodė savo organizacinius ir finansinius gabumus ir buvo banko vadovybės pastebėtas ir įvertintas. Už savo nuopelnus bankui, jis buvo pakeltas į viceprezidentus. Taip pat paliko tame banke daug draugų. Tad ir jo garbei surengtam banketui vadovavo D. Mackiewich (Mackevičius), Jr., Standard Federal banko prezidentas.

Pagerbimas įvyko gruodžio 8 d. vakare. Svečiai iš pradžių rinkosi į galerijos patalpas, kur buvo baras. Vyko susipažinimas, ir girdėjosi linksmos kalbos ir juokas. Paskui davus ženklą, buvo einama į Gintaro salę. Prisirinko pilna salė pagal tą apysaką: „Kiek daug ponų ir kokie jie gražūs". Tik reikėtų pridėti, kad buvo ir daug gražių ponių. Visiems susėdus, pradėjo eiti garbės svečiai prie specialiai parengto stalo. Kadangi ne visus pažinojau, tad ir neminėsiu. Amerikos ir Lietuvos himnų giedojimui vadovavo solistai Algirdas Brazis ir Jonas Vaznelis, salėje buvo ir daugiau balsingų. Invokaciją sukalbėjo prel. J. Prunskis. Susirinkusius gražiu lietuvišku ir poetišku žodžiu pasveikino akt. Nijolė Martinaitytė (paskui ir angliškai).

Po vaišių ir tostų kalbėjo ir sveikino pats šeimininkas St. Balzekas. Pagerbiamąjį St. Barą susirinkusiems pristatė banketo vadovas D. Mackiewich, Jr. Savo ilgokame žodyje jis kruopščiai ir nuosekliai apibūdino St. Baro asmenį ir jo nuopelnus. Po jo kalbėjo pats St. Baras savo ir žmonos vardu dėkojo St. Balzekui, D. Mackiewich ir visiems susirinkusiems, kurie savo atsilankymu jį pagerbė. Pabaigoj maldą sukalbėjo kun. J. Vaškas. Po visų kalbų ir sveikinimų, kiek pavėluotai, prasidėjo šokiai. Aplamai paėmus, renginys buvo gražus — kultūringas, tik kalbos galėjo būti kiek trumpesnės. Ypač dar ir dėl to, kad buvo jaunesnių žmonių ir lietuviškai nesuprantančių.

J. Žygas

x Vincas Klova, Bell Gardens, Cal., „Draugo" nuoširdus rėmėjas, garbės prenumeratorius, pratęsė prenumeratą, pridėjo 50 dol. savos spaudos palaikymui, 15 dol. už kalėdines korteles, kalendorių su tokiu prierašu: „Ačiū už „Draugo" labai gerą informaciją. Linkiu visiems „Draugo" redaktoriams ir darbuotojams linksmų Šv. Kalėdų ir 1991 Naujų Metų". Nuoširdus ačiū už linkėjimus ir aukas.

x Juozas Rudzinskas, Union Pier, Mich., lietuviškos spaudos bendradarbis, „Draugo" garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 70 dol. dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x Ar reikia paskolos? Kasoje galima geromis sąlygomis gauti paskolų: namų, automobilių pirkimui, asmeniškų, ir „Home Equity". Pirma kreipkitės į mus, tada nebereikės niekur kitur kreiptis. Kasa jau virš 10 metų patarnauja lietuviams finansiniuose reikaluose. **KASA, 2615 W. 71 St., tel. 312-737-2110.**

(sk)

x Akcijų, bonų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime jums nuoširdžiai patars ir patarnaus, duodami komiso nuolaidą, **Albinas Kurkulis, tel. 312-977-7916** arba jo sūnus ir partneris **Andrius Kurkulis, tel. 312-977-7242** dirbą su Rodman & Renshaw, Inc. Chicagoje. Iš kitur, skambinkite veltui: **tel. 1-800-423-2294.**

(sk)

x Baltijos restorane geras lietuviškas maistas ir įvairūs kokteiliai. Dvi salės įvairiems renginiams. Restoranas atidarytas kasdieną 11 v.r.–9 v.v. Uždarytas pirmadieniais. **8100 Roberts Rd.,** tel. **708-458-1400.**

(sk)

x DĖVĖTI DRABUŽIAI, batai, maistas ir kt. daiktai; **VAISTAI** — receptiniai, nereceptiniai. **Kiekiai neribojami. MUITO NĖRA!** Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. **Aukštos kokybės** rūkytos mėsos gaminiai. **AUTOMOBILIUS** parduodame pigiai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Anastasia Bukšnys, Chicago, Ill., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga, linki sveikatos ir laimingų Naujų 1991 metų. Lietuviškos spaudos paramai pridėjo 30 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

x Kazys Lietuvninkas, Hickory Hills, Ill., „Draugo" garbės prenumeratorius, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 30 dol. auką dienraščiui ir 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

Lietuvių Operos pokylio koncerte buvo atlikta koncertinė dalis, kurios metu dainavo operos choras, o solo partijas atliko Audronė Gaižiūnienė ir Julius Savrimas. Toliau už jų matyti choras.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

MERAS VĖL KANDIDATUOJA

Chicagos meras R. Daley paskelbė, kad jis kandidatuoja naujam terminui. Jam teks konkuruoti su buvusia mere Jane M. Byrne ir apskrities komisionieriumi Danny K. Davis. Rinkiminei kampanijai meras jau turi 1.3 mil. dol. Tikisi turėt lėšų 3.5 mil. dol. Atidarys 10 rinkiminių padalinių įvairiose miesto vietose. R. Daley dabar yra 48 m. amžiaus.

KONCERTAI MUZIEJUJE

Field muziejuje Chicagoje šeštadieniniais ir sekmadieniais 1 ir 3 val. p.p. vyks koncertai, tautiniai šokiai, poezijos popietės. Tą finansuoja Montgomery fondas Chicagos kultūrinių reikalų departamentas.

IŠSIKELIA SANTA FE

Stambi geležinkelių bendrovė Santa Fe Pacific nuo sausio 14 d. iškelia savo centrą iš Chicagos (čia buvo nuo 1905 m.) į Schaumburgą.

SAVANORIAI MUZIEJUI

Field muziejus ieško savanorių vadovauti grupėms, atsilankančioms į muziejų. Savanorių paruošimas bus sausio 24, 31 ir vasario 7 d. nuo 9 v., o vasario 16 d. taipgi nuo 9 v.r. iki 3 v. p.p.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.